



RAPORT DE ACTIVITATE AL CONSILIULUI U.N.B.R.
(între Congresul avocaților 2009 și Congresul avocaților 2010)

CUPRINS:

Cap.		Pag.
I.	ACTIVITATEA ORGANELOR PROFESIEI DE AVOCAT ORGANIZATE LA NIVEL CENTRAL	16
A.	<i>Activitatea Consiliului U.N.B.R.</i>	16
B.	<i>Comisia Permanentă a U.N.B.R. - organ executiv al Consiliului U.N.B.R.</i>	19
II	ACTIVITATEA DEPARTAMENTELOR CONSILIULUI U.N.B.R.	20
C.	<i>Departamentul Protecția Profesiei, Informare și Relații Publice</i>	20
D.	<i>Departamentul secretariat, protocol și coordonarea serviciilor tehnico-administrative</i>	21
E.	<i>Departamentul Afaceri Europene, Cooperare Internațională și Programe</i>	21
F.	<i>Departamentul Economico - Financiar și Administrativ</i>	22
G.	<i>Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare</i>	22
III.	COORDONAREA ALTOR INSTITUȚII ȘI ACTIVITĂȚI ORGANIZATE LA NIVEL CENTRAL	24
H.	<i>Coordonarea Casei de Asigurări a Avocaților</i>	24
I.	<i>Coordonarea Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților - I.N.P.P.A.</i>	25
J.	<i>Coordonarea Activității Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare - A.E.G.R.M.</i>	28
IV.	ASPECTE PRIVIND SITUAȚIA GENERALĂ A PROFESIEI DE AVOCAT ASTFEL CUM ACEASTA REZULTĂ DIN ACTIVITATEA CONSILIULUI UNBR. STABILIREA UNOR DIRECȚII SPECIFICE DE DEZVOLTARE A PROFESIEI.	29

Prezentul Raport sintetizează activitatea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România (în continuare U.N.B.R.) până la data întocmirii sale - 01 iunie 2010.

Raportul nu poate și nu are pretenția de a evoca toate problemele rezolvate în mod curent de Consiliul U.N.B.R. și organele profesiei subordonate acestuia (Comisia Permanentă a U.N.B.R. și Președintele U.N.B.R.).

Congresul avocaților este chemat să decidă dacă în perioada analizată Consiliul U.N.B.R. și-a îndeplinit obligațiile și și-a exercitat drepturile prevăzute de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (în continuare, Legea) și Statutul profesiei de avocat, în conformitate cu hotărârile Congresului precedent.

Congresul anterior a stabilit ca profesia să evolueze cu respectarea următoarelor direcții principale [în sensul art. 61 alin. (1) lit. c) și e) din Lege]:

- *Accesul în profesie să se realizeze prin examen unitar* organizat la nivel național;

- *Dobândirea titlului profesional de avocat definitiv* prin examen, organizat la nivel național, ori prin absolvirea Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A. (inclusiv la centrele teritoriale ale acestuia) să se facă prin *examen unitar*.

Activitatea de examen, în ambele situații, să se facă cu respectarea principiilor de bază impuse de *realitățile profesiei. Este necesară asigurarea unei competențe profesionale compatibilă cu activitatea de interes public desfășurată de avocat fie în raporturile din cadrul sistemului judiciar, fie pentru asigurarea securității juridice a relațiilor dintre cetățean și autorități.*

Competența și integritatea profesională sunt indispensabile în activitatea desfășurată de avocat în mediul de afaceri.

Activitățile de examinare organizate în profesie trebuie să se desfășoare cu respectarea principiului transparenței și egalității de tratament a candidaților, cu eliminarea conflictelor de interese și a implicării directe și exclusive a membrilor organelor de conducere ale profesiei în procedurile de examen. Examenul nu trebuie să devină sursă suplimentară de venituri pentru cei care exercită demnități în profesia de avocat.

- *Reglementarea legală a profesiei de avocat trebuie să corespundă nevoilor create de cadrul legislativ din domeniul ajutorului public judiciar și realităților de fapt interne privind evoluția profesiei, dar și exigențelor impuse de vocația de avocat european a avocatului român.*

Congresul avocaților din 2009 a propus autorităților cu drept de inițiativă legislativă privind profesia de avocat, în prezența avocaților senatori și deputați, invitați la Congres, adoptarea, în Camera Deputaților, a proiectului de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 792 din 26 noiembrie 2008, în varianta adoptată de Senatul României.

- *Continuarea și perfecționarea mijloacelor de îndeplinire a obligației legale de pregătire profesională continuă a avocaților, în acord cu practica europeană a educației permanente a juriștilor. Numai garanția pregătirii profesionale continue și specializarea profesională pot constitui fundamentul îndeplinirii de către organele profesiei de avocat a obligațiilor Corpului profesional de a asigura exercitarea calificată a dreptului constituțional la apărare prin avocat.*

- *Îndeplinirea permanentă și transparentă a obligației consiliilor barourilor și a decanilor de iniția măsuri pentru reprimarea legală a avocaturii clandestine.* Congresul avocaților 2009 a stabilit ca *folosirea sumelor acordate cu titlu de despăgubiri de instanțele de judecată* pentru sancționarea judiciară a exercitării ilegale a profesiei de avocat, să se facă în interesul avocaților și al barourilor, cu prioritate pentru echilibrarea corespunzătoare a sarcinilor pecuniare impuse de lege avocaților pentru constituirea resurselor bugetare ale barourilor și ale U.N.B.R.;

- *Luarea măsurilor corespunzătoare pentru evaluarea situației sistemului de asigurări sociale al avocaților și a poziționării instituționale a avocatului față de acest sistem.* În condițiile în care avocatul este integrat prin legislația specială de domeniu în sistemul național al asigurărilor de sănătate, Congresul avocaților 2009 a hotărât reconsiderarea cuantumului prestațiilor sociale în raport de posibilitățile reale, prezente și de perspectivă ale Casei de Asigurări a Avocaților;

A fost mandatat Consiliului U.N.B.R. să modifice corespunzător Statutul profesiei de avocat și Statutul Casei de Asigurări a Avocaților, în raport de evoluția reglementărilor legale și de constatările verificărilor făcute în sistemul C.A.A.

Pentru a realiza aceste obiective de politică profesională, Consiliul U.N.B.R. a inițiat acțiuni și proiecte care au urmărit:

- integrarea profesiei în societate, în raporturile cu sistemul judiciar, mediul de afaceri și societatea civilă, *în funcție de evoluția mediului economic și social-politic, conservându-se caracterul apolitic al instituțiilor legale ale profesiei de avocat;*

- creșterea încrederii în avocat pentru respectarea efectivă a dreptului la apărare prin avocat, de către instituțiile și autoritățile statului;

- exercitarea corectă, fără discriminare, a dreptului Corpului profesional de a asigura efectiv respectarea standardelor stabilite prin Regulamentele de examen în procesul de selecție pentru primirea în profesie. S-a urmărit asigurarea unor competențe profesionale reale a viitorilor avocați, și compatibilizarea standardelor în materie de acces în profesia de avocat cu standardele stabilite pentru accesul în alte profesii juridice;

- implicarea efectivă a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților - I.N.P.P.A. în acțiuni de conlucrare cu barourile pentru asigurarea funcționalității sistemului unitar de formare profesională inițială și continuă a avocaților. Inițierea și dezvoltarea conlucrării instituționale dintre Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A., Institutul Național al Magistraturii – I.N.M., Institutul Notarial Român – I.N.R. și alte forme organizate de desfășurare a pregătirii profesionale continue în profesii cu care avocații conlucrează (experți tehnici, experți contabili, evaluatori, consultanți fiscali, etc.);

- conlucrarea cu facultăți de drept agreeate de comunitatea profesională pentru asigurarea specializării profesionale a avocaților;

- aplicarea efectivă a regulilor deontologice ale profesiei pentru prevenirea conflictelor de interese și a reclamei neonest;

- dezvoltarea relațiilor instituționale în organismele și organizațiile internaționale din care face parte;

- finalizarea reorganizării pe baze moderne și corelarea activității financiar – contabile a U.N.B.R. și a barourilor, *pentru întărirea principiului controlului utilizării fondurilor de care dispun barourile și U.N.B.R. prin specialiști pentru realizarea transparenței cu privire la execuția bugetară.*

În anul 2010 s-au organizat manifestări profesionale tematice pentru a se evalua evoluția profesiei la 20 de ani după adoptarea Decretului – Lege nr. 90/1990, care a marcat desprinderea organizării și funcționării profesiei de avocat de sub tutela administrativă a Guvernului, organizarea și funcționarea autonomă a organelor profesiei exclusiv pentru realizarea efectivă a cerințelor reclamate de principiul independenței profesiei de avocat și principiul independenței profesionale a avocatului.

CAPITOLUL I. - ACTIVITATEA ORGANELOR PROFESIEI DE AVOCAT ORGANIZATE LA NIVEL CENTRAL

A. Activitatea Consiliului U.N.B.R.

Până la data întocmirii raportului, s-au desfășurat 4 ședințe ale Consiliului, respectiv la 10 octombrie 2009, 12 decembrie 2009, 13 februarie 2010 și 20 martie 2010, cu ordinea de zi prezentată în *Anexa nr. 1* la prezentul Raport.

Ședințele Consiliului U.N.B.R. s-au desfășurat cu respectarea regulilor legale privind cvorumul. Îngrijorează absențele unui număr din ce în ce mai mare de consilieri, numai în parte motivate. Au

absentat 28 consilieri la ședința din 10 octombrie 2009, 18 consilieri la ședința din 12 decembrie 2009, 32 consilieri la ședința din 13 februarie 2010 și 24 consilieri la ședința din 20 martie 2010.

Pregătirea ședințelor Consiliului U.N.B.R. s-a realizat de Comisia Permanentă, Președintele U.N.B.R. și Departamentul Secretariat la U.N.B.R.. Materialele și lucrările necesare desfășurării ședinței s-au comunicat tuturor membrilor Consiliului U.N.B.R., direct prin e-mail (consilierilor care au comunicat adresa de poștă electronică) sau prin secretariatul baroului din care fac parte, prin grija decanilor.

Ordinea de zi a ședințelor a fost publicată pe site-ul www.unbr.ro și a fost comunicată tuturor barourilor și entităților care funcționează sub autoritatea Consiliului U.N.B.R. (C.A.A., I.N.P.P.A., A.E.G.R.M., Departamentele de resort de la nivelul U.N.B.R.).

Problematika abordată de Consiliului U.N.B.R. în ședințe a fost stabilită fie la propunerea barourilor sau a Comisiei Permanente, fie ca urmare a hotărârilor luate de Consiliul U.N.B.R. S-au avut în vedere, inclusiv cereri adresate de avocați, Casa de Asigurări a Avocaților, Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A., Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare - A.E.G.R.M. din cadrul U.N.B.R.

În ședința din 12 decembrie 2009, Consiliul U.N.B.R. a aprobat calendarul desfășurării activităților Consiliului U.N.B.R., ale Comisiei Permanente, inclusiv datele examenelor organizate de U.N.B.R. pentru anul 2010.

Consiliul U.N.B.R. a organizat două examene de primire în profesia de avocat (septembrie 2009 și februarie 2010) și două examene de dobândire a titlului profesional de avocat definitiv (noiembrie 2009 și februarie 2010).

Pentru prima dată, Consiliul U.N.B.R. a distins între examenul de primire în profesie ca avocat stagiar și examenul de primire în profesie a persoanelor care au absolvit examenul de definitivat în alte profesii juridice.

Situația examenelor a fost analizată în ședințele de validare a rezultatelor acestora, pe baza rapoartelor scrise, întocmite de președinții comisiilor de examen, care au fost înregistrate la U.N.B.R. (reproduse în *Anexa nr. 2*), ori pe baza rapoartelor susținute în ședința Consiliului U.N.B.R. (Consiliul U.N.B.R. din 10 octombrie 2009 – Craiova).

În sesiunea de examen din septembrie 2009, examenul pentru primirea în profesie ca avocat stagiar, s-a desfășurat pe baza unor subiecte de examen tip „sinteză”, teoretice.

La examenul din septembrie, 2009 dintr-un număr de 2.124 candidați au fost admiși în profesie, ca avocați stagiați, 720 candidați. Pentru prima dată, lucrările scrise ale candidaților au fost trimise la U.N.B.R. A existat un număr mare de candidați care au reușit la examen prin soluționarea favorabilă a contestațiilor de Comisia stabilită la nivel național (în special pentru barourile Botoșani, Cluj, Suceava).

Subiectele de examen tip „sinteză” au favorizat notarea neunitară a tezelor candidaților deoarece baremul de corectare nu a fost respectat de toți examinatorii, iar diferențele între subcomisiile de examen și chiar între modul în care au fost tratate materiile de examen la aceiași subcomisie au evidențiat nereguli semnificative, analizate în ședința de validare a examenului.

Consiliul U.N.B.R. din 12 decembrie 2009 a hotărât organizarea unui examen tip „grilă” în februarie 2010, având în vedere atât solicitările făcute în spațiul public de absolvenți ai facultăților de drept care organizează exclusiv asemenea examene, cât și cerința compatibilizării examenului de primire în profesia de avocat cu examenul de primire în profesia de magistrat, direcție de politică profesională hotărâtă de Congresul avocaților 2009.

La examenul din februarie 2010, dintr-un număr de 1.127 de candidați fost declarați admiși în profesie, ca avocați stagiați, un număr de 191 candidați.

Desfășurarea examenului într-o singură locație, cu concursul Facultății de Drept „Simion Bărnuțiu” a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, a reprezentat o experiență pozitivă. Locația examenului a ținut cont de propunerea făcută de Baroul Sibiu, la Congresul anterior, pentru organizarea examenului într-o singură locație. Nu a fost implicat niciun avocat din Baroul Sibiu în Comisia de examen.

Corectarea lucrărilor de examen s-a realizat în sistem electronic, prin externalizarea acestei activități și fără implicarea directă a Comisiei de examen în procesul de evaluare a lucrărilor.

Rezultatele celor două examene dovedesc obiectivitatea examenului tip „grilă”, depășirea oricăror discriminări printr-o asemenea modalitate de examinare și reducerea substanțială a costurilor.

Examenul tip „grilă” are însă o incapacitate funcțională de a asigura un mod de selecție apt să corespundă cerințelor *modelului de avocat* (la sfârșitul perioadei de formare inițială) *agreat de profesie* (a se vedea *Anexa nr. 3*).

Examenul de primire în profesie a persoanelor care au absolvit examenul de definitivat în alte profesii juridice a decurs în condiții normale. Materiile de examen și subiectele (cu excepția materiei privind *legislația profesională*) s-au compatibilizat cu examenul de primire în profesia de magistrat. Examenul a demonstrat că prezumția legală în baza căreia Legea nr. 51/1995, în forma inițială din 1995, a permis pentru prima dată în istoria profesiei de avocat din România *discriminarea la accesul în profesia de avocat*, nu are un suport în *realitatea de fapt*. Dintr-un număr de 104 candidați care s-au prezentat în final la examen au fost declarați admiși 39 de candidați. Numeroși candidați s-au retras din examen imediat după ce Curtea Constituțională a anunțat declararea ca neconstituțională a OUG nr. 159/2008.

Experiența examenelor de definitivare în profesia de avocat demonstrează că profesia nu a reușit încă să creeze un sistem unitar de examinare bazat pe un corp de examinatori calificați, astfel încât să se asigure tratament egal al candidaților din întreaga țară, de la o sesiune la alta, de la o materie la alta, inclusiv în faza soluționării contestațiilor.

Comisiile de examen propuse de barouri, în majoritate validate – ca atare – de Consiliul U.N.B.R. prin Comisia Permanentă, acționează „autonom” astfel încât, în final, deși organizat unitar, în subcomisii constituite la nivelul fiecărei Curți de apel, fie datorită numărului diferit de candidați, fie datorită unor presiuni locale, inerente, tratamentul celor examinați nu este egal.

Planificarea examenelor anunțată la începutul fiecărui an este utilă.

Modalitatea de examinare de la I.N.P.P.A. reprezintă un model ce tinde să se generalizeze deoarece examenul, inclusiv prin modalități de examinare orală se dovedește a fi adecvat cerințelor profesiei.

La fiecare dintre ședințele Consiliului U.N.B.R. s-au soluționat lucrările privind *jurisdicția profesională de competența Consiliului U.N.B.R.*

S-au emis un număr total de 256 decizii în soluționarea contestațiilor și sesizărilor cu privire la acte ale organelor profesiei, ori cu privire la atribuții ale Consiliului U.N.B.R.

Pregătirea soluționării acestora a implicat activități prealabile, dar și activități ulterioare privind redactarea motivării deciziilor și comunicarea acestora.

S-au rezolvat cereri, plângeri, sesizări, reclamații, contestații. Statistica numerică a acestora este reflectată în *Anexa nr. 4* la prezentul Raport.

Activitatea desfășurată în ședințele de Consiliu a fost lucrativă deoarece tematica ședințelor și materialele acesteia au fost totdeauna comunicate în prealabil barourilor, care au fost solicitate să asigure transmiterea lor către fiecare membru al Consiliului U.N.B.R.

Uneori, dezbaterile în Consiliul U.N.B.R. au fost distorsionate. Nu toți membrii Consiliului U.N.B.R. au participat la ședințele Consiliului până la finalul acestora. Au fost situații în care însuși prezidiul ședințelor a fost descompletat prin plecarea unor membri ai Consiliului din considerente obiective.

Ședințele Consiliului U.N.B.R. au fost înregistrate, iar înregistrările audio sunt conservate la sediul U.N.B.R.

Pentru a realiza o informare completă și continuă cu privire la situația profesiei de avocat s-a realizat un chestionar de investigație socio-profesională pe care U.N.B.R. îl folosește anual pentru radiografierea situației profesiei, dar și pentru verificarea datelor și informațiilor comunicate anterior de barouri la U.N.B.R. (*Anexa nr. 5* la prezentul Raport).

În perioada de până la data întocmirii actualului Raport, Consiliul U.N.B.R.¹ a adoptat hotărâri și decizii esențiale² pentru funcționarea organelor profesiei ori pentru realizarea obiectivelor de politică profesională stabilite de Congres, conform *Anexei nr. 6*.

Unele barouri au publicații proprii. S-a constatat că toate barourile dețin site-uri. Unele au publicat hotărârile sau deciziile Consiliului U.N.B.R. Există încă barouri care nu au făcut astfel de comunicări, ori care nu au preocuparea de a informa membrii barourilor despre situația profesiei la nivel național.

S-a ajuns în situația în care din lipsă de comunicare între membrii Consiliului U.N.B.R. și avocații pe care îi reprezintă aceștia, activitatea Consiliului U.N.B.R. să fie necunoscută de majoritatea avocaților, ori să fie total indiferentă acestora. Adesea, percepția avocaților este deformată cu privire la rosturile și activitatea Consiliului U.N.B.R.

Conlucrarea cu Editura CH Beck, s-a dovedit a fi în continuare fructuoasă. Acte normative importante ale Consiliului U.N.B.R. au fost publicate în revista „Curierul Judiciar”.

S-a asigurat reprezentarea U.N.B.R. în 64 de litigii. Unele rapoarte ale avocaților desemnați de U.N.B.R. să reprezinte U.N.B.R. în aceste litigii au făcut obiectul dezbaterilor în Comisia Permanentă.

Simplificarea organizării activității Consiliului U.N.B.R., inclusiv din perspectiva costurilor sesiunilor ședințelor Consiliului U.N.B.R. trebuie să constituie o preocupare a Congresului avocaților.

B. Comisia Permanentă a U.N.B.R. - organ executiv al Consiliului U.N.B.R.

Consiliul U.N.B.R. a fost informat cu privire la activitatea Comisiei Permanente și a Președintelui U.N.B.R. în intervalul dintre sesiunile Consiliului.

În perioada analizată, s-au desfășurat 7 ședințe ale Comisiei Permanente, dintre care cinci ședințe la București, o ședință la Craiova, și o ședință la Sibiu cu ocazia întâlnirii de lucru cu Comisia Permanentă a Camerei avocaților din Ungaria.

Ordinea de zi a ședințelor este prezentată în *Anexa nr. 7* la Raport.

Au fost analizate activitățile desfășurate de membrii Comisiei Permanente a U.N.B.R., conform repartizărilor atribuțiilor și responsabilităților făcute prin Decizia nr. 1488 din 27 octombrie 2007³ a Comisiei Permanente.

Situația nedefinitivării modificării Statutului profesiei de avocat în speranța că OUG nr. 159/2008 se va aproba într-o formă ce va determina clarificarea și precizarea unor atribuții, a creat o stare de disfuncționalitate.

Activitatea Comisiei Permanente s-a concretizat și în îndeplinirea unor activități prin mandatarea acordată de Consiliul U.N.B.R. în special pentru pregătirea și desfășurarea examenelor. Această situație a determinat ca Decanul Baroului Brașov să propună instituirea unui Consiliu al decanilor barourilor (a se vedea *Anexa nr. 8* la Raport) cu motivarea relativă la *controlul deciziilor privind examenele de primire în profesie*.

În ședințele Comisiei Permanente s-au analizat raporturile U.N.B.R. cu organizațiile internaționale din care U.N.B.R. face parte.

Comisia Permanentă a respectat organigrama U.N.B.R. și a procedat la asigurarea execuției bugetare reflectată în Bugetul aprobat de Congresul avocaților 2009.

Comisia Permanentă a coordonat activitatea Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare (A.E.G.R.M.) a U.N.B.R..

¹ Situația centralizată a prezenței la ședințele Consiliului U.N.B.R. face parte integrantă din procesele verbale de ședință și se conservă la sediul U.N.B.R. și la Departamentul economico – financiar al U.N.B.R.. Situația a fost comunicată decanilor barourilor pentru a face informare corespunzătoare în adunările generale ale barourilor

² Hotărârile și Deciziile au fost comunicate prin e-mail la barouri și au fost publicate pe site-ul www.unbr.ro sau www.inppa.ro ori www.caav.ro, după caz

³ Decizia Comisiei Permanente nr. 1488/27 octombrie 2008 este publicată pe site-ul www.unbr.ro la secțiunea <Acte ale organelor profesiei>

Materialele de lucru ale ședințelor Comisiei Permanente au fost comunicate în prealabil membrilor acesteia.

În intervalul dintre ședințele Comisiei Permanente, președintele U.N.B.R. a solicitat prin e-mail opinia membrilor Comisiei Permanente cu privire la probleme urgente, curente, de competența Comisiei, a căror soluționare nu a suferit amânare.

În general, ordinea de zi a ședințelor Comisiei Permanente a fost încărcată, iar timpul material afectat dezbaterilor a determinat prelungirea ședințelor.

Comisia Permanentă a decis că este oportună investiția realizării a două etaje de construcție împreună cu Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România pentru a asigura funcționarea Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A. Investiția este în curs de realizare, iar proiecția financiară a acesteia a fost comunicată relativ târziu și va fi dezbătută în ședința Consiliului U.N.B.R. prealabilă Congresului, cu obligația informării ulterioare a Congresului.

CAPITOLUL II. ACTIVITATEA DEPARTAMENTELOR CONSILIULUI U.N.B.R.

C. Departamentul protecția profesiei, informare și relații publice

Departamentul a monitorizat aplicarea Hotărârilor Congreselor avocaților privind activitățile de exercitare fără drept ale profesiei de avocat. S-a conlucrat, când a fost cazul, cu barourile.

Remarcăm eforturile Barourilor Dolj, Timiș, Iași, Bacău, pentru apărarea intereselor profesiei în litigii generate de exercitarea ilegală a profesiei de avocat.

Departamentul a desfășurat o serie de activități specifice (comunicate de presă, răspunsuri la întrebările adresate de jurnaliști, declarații ale Președintelui U.N.B.R. sau ale Comisiei Permanente).

Transparența activităților desfășurate de U.N.B.R. s-a asigurat prin publicarea pe site-ul acesteia a informațiilor, deciziilor, materialelor de lucru, proiectelor privind hotărârile organelor profesiei la nivel central.

A fost promovată o strategie de comunicare bazată pe raporturi stabile cu mass-media, fără ca să existe o conlucrare fructuoasă în condițiile în care organele profesiei la nivel central nu reacționează în spațiul public exclusiv la subiecte care ar prezenta interes pentru publicații privind implicarea în manifestări cu valențe politice, ori eforturile făcute pentru apărarea profesiei de atacurile asupra acesteia nu sunt agreate în spațiul public.

A acțiunile Comisiei Permanente și ale Consiliului U.N.B.R. au fost promovate direct, prin folosirea site-urilor www.unbr.ro, www.inppa.ro și www.caav.ro ori prin comunicarea pe cale electronică cu barourile.

Deoarece la ședințe ale Consiliului U.N.B.R. s-a admis prin vot participarea unor reprezentanți ai mass-mediei, numeroase informații privind activitatea U.N.B.R. au fost reflectate de site-ul www.juridice.ro.

Organele centrale ale profesiei cu caracter executiv au apreciat că nu este cazul ca avocații să se implice în acțiuni cu rezonanță publică inițiate de sistemul judiciar cu obiective specifice.

La data de 11 septembrie 2009, în contextul implicării transparente a asociațiilor profesionale ale judecătorilor și procurorilor, pentru realizarea unor revendicări ce vizează respectarea statutului magistratului și buna funcționare a sistemului judiciar, Comisia Permanentă a Uniunii Naționale a Barourilor din România a emis un comunicat (*Anexa nr. 9*).

Declararea ca neconstituțională a O.U.G. nr.159/2008 prin Decizia Curții Constituționale nr. 109 din 09.02.2010 (nepublicată la acea dată) a determinat convocarea ședințelor extraordinare ale Comisiei Permanente a Uniunii Naționale a Barourilor din România și Consiliului U.N.B.R. din 12-13 februarie 2010. A fost analizat impactul deciziei cu privire la organizarea și exercitarea profesiei de avocat și desfășurarea examenelor a căror procedură era în curs. La finalul ședinței Consiliului U.N.B.R. s-a convocat o conferință de presă.

Acțiunile de consolidare a imaginii publice a profesiei de avocat au fost puțin numeroase (a se vedea *Anexa nr. 10*).

Președintele U.N.B.R. a dat curs invitațiilor de a participa la activitățile organizate de barouri.

Numărul acestor invitații a fost foarte mic.

Președintele U.N.B.R. a participat la lucrările adunării generale a Baroului Maramureș, la aniversarea împlinirii a 145 de ani de atestare documentară a Baroului Argeș, la manifestările ocazionate de „Zilele Baroului Gorj”.

În măsura în care activitățile profesionale au permis, membri ai Comisiei Permanente au participat la manifestări și acțiuni publice la care U.N.B.R. a fost invitată.

Președintele U.N.B.R. a transmis mesaje barourilor care păstrează și dezvoltă tradiții ale vieții profesionale.

S-au realizat sinteze periodice a știrilor importante pentru profesia de avocat, ori s-au reprodus declarații ale avocaților cu impact pozitiv / negativ asupra profesiei pe site-ul www.unbr.ro secțiunea „Presa despre avocați”.

În urma aprobării Consiliului U.N.B.R., în ședința din 20 martie a.c. s-a încheiat un parteneriat cu Uniunea Juriștilor din România (UJR).

În fiecare număr al publicației „Palatul de Justiție”, se asigură prezentarea aspectelor relevante privind activitatea fiecărui barou. Materialele transmise de barouri vor fi reproduse în pagina 8 a publicației sub titlul „Vocea Barourilor – Avocații au cuvântul”. Rubrica are scopul de a informa cititorii cu privire la activitatea avocaților.

U.N.B.R. centralizează și asigură transmiterea spre publicare a materialelor prin secretarul general al Consiliului U.N.B.R.

D. Departamentul secretariat, protocol și coordonarea serviciilor tehnico-administrative

Cele 3 persoane angajate la U.N.B.R. la acest departament au asigurat preluarea și gestionarea documentelor / corespondentei interne / externe.

S-au înregistrat cca. 4.500 de sesizări, contestații, cereri, etc. în conformitate cu rezoluțiile Președintelui, secretarului general.

S-au întocmit 1.634 adrese din care 759 pentru soluționarea contestațiilor și 577 referitoare la sesizări, reclamații, memorii. Acestea, însoțite de lucrările multiplicat, au fost expediate de îndată către barouri și petenți.

268 de adrese au fost transmise către Casa de Asigurări a Avocaților, I.N.P.P.A. pentru soluționare/formulare de puncte de vedere/interpretări.

Toate aceste lucrări au fost evidențiate și îndosariate.

371 dosare, avizate, sunt arhivate.

Au fost gestionate 305 dosare – lucrări ale Consiliului U.N.B.R. sau ale Comisiei Permanente.

Toate deciziile și corespondența rezultată în urma deciziilor organelor profesiei au fost evidențiate în registre în mod corespunzător.

S-a asigurat organizarea audiențelor săptămânale ale Președintelui și s-a sprijinit tehnic activitatea Comisiei Centrale de Disciplină.

S-a asigurat centralizarea raportărilor financiare privind sumele virate de către barouri în contul U.N.B.R..

Secretariatul a susținut cu activități specifice, activitatea comisiilor de examen prin efectuarea de înregistrări cu privire la înscrieri, desfășurarea examenelor, multiplicări de documente, acordare de informații.

E. Departamentul afaceri europene, cooperare internațională și programe

În raport de informările primite, în ședințele Comisiei Permanente s-a analizat poziția U.N.B.R. față de inițiativele CCBE.

Evenimentele la care Uniunea Națională a Barourilor din România a fost reprezentată sunt prevăzute în *Anexa nr. 11*.

S-a organizat o întâlnire de lucru cu reprezentanții profesiei de avocat din Ungaria la 13 – 15 noiembrie 2009. S-a convenit încheierea unui Memorandum de înțelegere pentru permanentizarea conlucrării dintre avocații români și avocații maghiari.

S-a convenit ca următoarea întâlnire să aibă loc în toamna anului 2010, în Ungaria.

La 28 aprilie 2010 s-a desfășurat ceremonia oficială de semnare a unui Memorandum de Înțelegere cu reprezentanții profesiei de avocat din Anglia (*Law Society of England and Wales*).

S-a convenit asupra cadrului general privind conlucrarea în vederea perfecționării pregătirii profesionale a avocaților români cu sprijinul avocaților englezi prin formarea formatorilor – români specializați în transmiterea cunoștințelor privind practica profesională în dreptul englez și în dreptul comunitar.

F. Departamentul economico - financiar și administrativ

Departamentul a realizat următoarele activități:

- a urmărit realizarea veniturilor planificate și efectuarea cheltuielilor cu respectarea strictă a destinației acestora;
- a fundamentat proiectele de investiții ale U.N.B.R.;
- a întocmit raportările financiar-contabile către autoritățile publice centrale și locale competente;
- a sprijinit barourile, la solicitarea acestora, în legătură cu problematica aferentă domeniului financiar contabil;
- a colaborat cu compartimentele de specialitate de la nivelul barourilor în vederea centralizării de date din domeniul financiar-contabil și întocmirii situațiilor solicitate de Comisia Permanentă.

Departamentul a inițiat și a pus în practică sistemul comunicării lunare a modalității de îndeplinire a obligațiilor lor privind constituirea bugetului U.N.B.R.

S-a efectuat o expertiză contabilă privind situația financiară a U.N.B.R., care urmează să fie analizată la ședința Consiliului U.N.B.R. premergătoare lucrărilor Congresului.

Există încă tendința de a se cheltui pentru „compensarea” și „recompensarea” financiară a oricăror servicii făcute pentru U.N.B.R., chiar dacă este vorba de îndeplinirea unor obligații asumate prin acceptarea unor demnități profesionale. A fost condiționată asumarea unor responsabilități specifice privind examenele de plata unei remunerații cel puțin egale cu cea cu care în mod obișnuit se recompensează activitatea de corectare a lucrărilor de examen la nivelul subcomisiilor de examen.

În general, activitatea organelor profesiei s-a desfășurat cu preocuparea de a se reduce la maximum cheltuielile.

G. Departamentul de coordonare a asistenței judiciare⁴

Activitatea Departamentului de coordonare a asistenței judiciare, în răstimpul scurs de la ultimul Congres și până la această dată, a fost marcată negativ de două evenimente principale: întârzieri la plata onorariilor convenite avocaților pentru asistența judiciară acordată și declararea ca neconstituțională a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat prin Decizia Curții Constituționale nr.109 din 09 februarie 2010, urmată de Legea nr. 81 din 06 mai 2010 pentru

⁴ La nivelul U.N.B.R. funcționează un Departament coordonat de vicepreședintele av. Mircea Petre Stănculescu. Departamentul a elaborat în mod direct raportul privind activitatea sa, reprodus în această secțiune a Raportului Consiliului U.N.B.R..

respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159/2008 privind modificarea și completare Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și Decretul Prezidențial nr. 467 din 04 mai 2010 pentru promulgarea acesteia.

Întârzierea la plata onorariilor a fost cauzată de măsurile financiare luate prin Legea nr. 76/2009 pentru aprobarea O.U.G. nr. 75/2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției, rectificarea negativă a bugetului de stat impunând drastice constrângeri pecuniare care s-au repercutat, direct și violent, asupra veniturilor avocaților implicați în sistemul asistenței judiciare.

Decizia Curții Constituționale nr. 109 din 09 februarie, publicată în Monitorul Oficial al României nr.175 din 18 martie 2010, constatând că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159/2008 sunt neconstituționale, a creat un vid legislativ primejdios pentru întregul sistem judiciar, deoarece în acest moment Capitolul V „Asistența judiciară” din Legea nr.51/1995, unde erau prevăzute dispozițiile referitoare la organizarea, funcționarea și procedura asigurării apărării, nu mai există. Și totuși, pentru că viața, realitatea judiciară se impune, practic saj-urile funcționează inerțial, empiric, cutumiar, iar avocații prestează pe propriul risc, atât timp cât există suspiciune, neîncredere și nesiguranță în privința primirii onorariilor cuvenite pentru serviciile furnizate.

Considerăm că nu exagerăm dacă socotim că ambele evenimente au în esență una și aceeași cauză: protestul magistraților. Pe tot parcursul derulării acestuia, magistrații au făcut opoziție, comentarii, luări de poziție în mass-media și, chiar, adoptat unele documente în adunările generale ale instanțelor prin care contestau ori negau constituționalitatea sau legalitatea atât a O.U.G. nr.159/2008, cât și a Protocolului M.J. – U.N.B.R. nr. 113.928/1693 din 26 noiembrie 2008.

Pentru contracararea, înlăturarea și preîntâmpinarea unor astfel de evenimente, conducerea U.N.B.R. s-a implicat, direct și nemijlocit, acționând prompt și pragmatic, prin inițierea unei serii de întâlniri la Parlament, Președinție și Ministerul Justiției, prezentând propuneri concrete pentru găsirea unor soluții eficiente și echitabile, pentru toate părțile implicate și afectate.

La nivelul Departamentului s-au întreprins diferite acțiuni de coordonarea asistenței judiciare pe linia unificării evidenței, procedurii de repartizare a avocaților și utilizării formularisticii specifice domeniului de activitate: raportări lunare ale datelor rezultate din decontul avocatului și cel al baroului, ale cheltuielilor cu asigurarea funcționării s.a.j.-urilor, obligativitatea paginii de internet, publicarea planificării periodice a avocaților pentru asigurarea asistenței judiciare, actualizarea registrelor de asistență judiciară.

Astfel, având în vedere contextul dat și pentru gestionarea cu prudență și predictibilitate a situației de criză, Departamentul a emis adresa nr. 1193 din 03 iunie 2009, cu completările și precizările ulterioare, prin care se solicitau barourilor o serie de date privind situația, pe de-o parte, a creanțelor împotriva Ministerului Justiției, iar, pe de altă parte, pentru fundamentarea necesarului de fonduri pentru asigurarea normalei funcționări a serviciilor de asistență judiciară. Pe baza datelor culese și adiționale a fost stabilit cuantumului necesarului pentru anul 2010, în valoare totală de 21.897.513 de lei, care a fost comunicat ordonatorului primar de credite, pentru a fi prins în bugetul acestuia, prin adresa nr. 24 din 05 ianuarie 2010 și trimisă spre știință la Senatul României – comisia pentru buget, finanțe, activități bugetare și piață de capital și la Camera Deputaților – comisia buget, finanțe și bănci.

Tot pe linia cooperării și colaborării cu Ministerul Justiției se înscrie și corespondența purtată cu acesta (10 lucrări, inițiative proprii ori la solicitarea acestuia), dintre care adresele nr. 2735 din 27 noiembrie 2009, nr. 1393 din 08 aprilie 2010 și nr. 1435 din 27 aprilie 2010 au fost urmate de rezultate concrete constând în achitarea onorariilor restante.

În perioada de referință la Departament au fost înregistrate 213 lucrări, din care 38 de registre de asistență judiciară, 37 de regulamente de organizare și funcționare a s.a.j., 25 de cereri de asistență judiciară (13 pentru C.E.D.O.), 7 solicitări din partea autorităților, 15 petiții ale avocaților, 10 de la barouri și 19 audiențe. Fiecare lucrare a fost soluționată într-un termen rezonabil, neînregistrându-se adrese de revenire, de regulă răspunsului trimis petentului atașându-i-se și copia adreselor transmise autorităților abilitate.

Din datele comunicate de barouri rezultă că în cadrul celor 142 de s.a.j.-uri organizate pe lângă fiecare instanță din întreaga țară activează 5.113 avocați înscriși în Registrul național de asistență judiciară.

A fost realizată pagina de internet a Departamentului (pe suport-hârtie), în care se regăsesc cele mai importante acte normative specifice activității de asistență judiciară, atât din legislația națională, cât și din cea comunitară, ce urmează să fie postată pe site-ul U.N.B.R., precum și a Registrului național de asistență judiciară, cu speranța că, în acest mod, se va îmbunătăți comunicarea cu barourile alături de cea prin poșta electronică la adresa de e-mail: dcaj@unbr.ro.

Cea mai importantă realizare în materie de asistență judiciară este, fără putință de tăgadă, menținerea viabilității și integrității Protocolului M.J. – U.N.B.R. nr. 113298/1693 din 26 noiembrie 2008 ca urmare a abilității și perseverenței conducerii Uniunii cu care a reușit să reziste la sugestiile, propunerile și, chiar, rezistența opusă de magistrați la menținerea în vigoare și punerea în aplicare a dispozițiilor acestuia.

Deoarece din evidențele Departamentului rezultă că asistența judiciară și extrajudiciară în materie civilă este aproape inexistentă, doar un număr de 5 barouri raportând astfel de prestații, se impune crearea și derularea unui program de popularizare a sistemului de asistență judiciară care să fie postat pe site-ul U.N.B.R. și care să fie preluat, multiplicat și distribuit de barouri.

Până la adoptarea noului proiect de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și revenirea la normalitate, ne exprimăm convingerea că, pe baza principiului solidarității sociale și deontologiei profesionale, vom colabora și coopera cel puțin la același nivel, vom acționa ca un tot unitar pentru apărarea integrității și demnității avocaturii.

CAPITOLUL III. - COORDONAREA ALTOR INSTITUȚII ȘI ACTIVITĂȚI ORGANIZATE LA NIVEL CENTRAL

H. Coordonarea Casei de Asigurări a Avocaților

Congresul avocaților 2009 a decis ca activitatea Consiliului Casei de Asigurări a Avocaților (C.A.A.) între ședințele Consiliului U.N.B.R. să fie sprijinită de Președintele U.N.B.R.

La fiecare dintre ședințele Consiliului U.N.B.R., Președintele U.N.B.R. a informat cu privire la situația sistemului C.A.A.

Președintele Consiliului C.A.A. a participat la toate ședințele Comisiei Permanente.

În perioada analizată, activitatea Consiliului Casei de Asigurări a Avocaților s-a desfășurat pe mai multe direcții, având ca scop garantarea unui sistem solid, care să poată asigura membrilor săi pensii și indemnizații decente în raport de contribuția fiecăruia și de celelalte principii care guvernează sistemul propriu de asigurări al avocaților.

Pentru realizarea obiectivelor sale Consiliul de Administrație al Casei de Asigurări a Avocaților din România a fost sprijinit în special de Președintele U.N.B.R., de Consiliul U.N.B.R., Comisia Permanentă și ajutat în activitatea sa de marea majoritate a Conducerilor barourilor și a Consiliilor de conducere a filialelor Casei de Asigurări a Avocaților din România.

În această perioadă s-a finalizat expertiza actuarială a sistemului CAA, expertiză realizată pe 2 direcții – pe de o parte de analiză a sistemului la momentul realizării expertizei și pe de altă parte de estimare a evoluției echilibrului sistemului în anumite ipoteze de lucru viitoare (analize de trend).

S-au adoptat măsuri de evoluție a sistemului C.A.A. – reflectate în raportul Consiliului C.A.A.

În ședința din 12 decembrie 2009, Consiliul U.N.B.R. a adoptat o Rezoluție privind dezvoltarea sistemului C.A.A., în special în ceea ce privește situația generației tinere de avocați (*Anexa nr. 12*).

Consiliul U.N.B.R. din 20 martie 2010 a amânat dezbaterile rezoluției pentru ca aceasta să facă obiectul stabilirii unor direcții de politică profesională de către Congresul avocaților 2010.

Consiliul U.N.B.R., în baza mandatului conferit de Congresul avocaților 2009 a adoptat hotărâri de modificare a Statutului C.A.A. (*Anexa nr. 13*) ce urmează să fie validate de Congresul avocaților.

I. Coordonarea activității Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A.

În ședința din 15 decembrie 2007, Consiliul U.N.B.R. a ales Consiliul I.N.P.P.A. alcătuit (în ordine alfabetică) din: av. Dănescu Costea Corin, av. Ana Diculescu-Șova, av. dr. Gheorghe Florea, av. Mircea Petre Stănculescu și av. Călin-Andrei Zamfirescu.

Președinte al Consiliului I.N.P.P.A. a fost ales av. dr. Gheorghe Florea.

Conducerea executivă a I.N.P.P.A. este asigurată de dl. lector univ. dr. avocat Traian Briciu (director executiv) și dl. lector univ. avocat Ștefan Naubauer (director executiv adjunct).⁵

1. Activitatea de pregătire profesională inițială în cadrul I.N.P.P.A.

Activitatea de pregătire profesională inițială începută în mai 2009 s-a desfășurat pe durata de trei module conform programei avizate de Consiliul de Conducere al I.N.P.P.A. și s-a finalizat cu examenul de absolvire din sesiunea martie 2010.

La examen s-au înscris 231 de cursanți, din care 224 au fost declarați promovați, (21 cu calificativul „foarte bine”; 169 cu calificativul „bine” și 34 cu calificativul „satisfăcător”), 7 candidați fiind declarați respinși (calificativ „nesatisfăcător”).

Modalitatea de examinare a avut în vedere scopurile pregătirii profesionale inițiale și optica institutului asupra abilităților pe care trebuie să le prezinte un absolvent al formei de pregătire. Examenul a fost compus din probă orală, pe baza unor spețe comunicate cursanților cu cel puțin 14 zile înainte de ziua colocviului și proba scrisă, ce a constat în 50 de cazuri practice cu câte trei variante de soluționare, numai una dintre aceste variante fiind corectă.

Dificultatea examenului a fost una medie. Se poate observa că majoritatea cursanților au obținut calificativul „bine”, calificativul „foarte bine” fiind obținut de un număr redus de absolvenți și ca urmare a gradului de dificultate al celor 50 de cazuri practice din cadrul probei scrise dar și exigenței dovedite de examinatori în cadrul probelor orale.

Examenul a adus în atenția conducerii administrative și forului științific al I.N.P.P.A. o serie de probleme de ordin regulamentar în ce privește organizarea examenului și acordarea punctajului. Cea mai importantă problemă este cea a punctajului pe baza căruia se obține promovarea. Acordarea calificativului „satisfăcător” pentru rezolvarea corectă a numai 26 de întrebări în cadrul probei scrise este un aspect susceptibil de reformare în viitorul examen, deoarece proporția celor 26 de întrebări soluționate corect este inferioară unei note de trecere la un examen de promovarea I.N.P.P.A. Calificativul satisfăcător ar trebui acordat la o proporție mai însemnată din întrebări. Desigur, pentru examenul în curs nu se puteau opera modificări, regulamentul de examen fiind din timp comunicat cursanților dar pentru sesiunea viitoare regulamentul ar trebui reformat sub acest aspect.

În anul 2010 au fost selectați pentru pregătirea profesională inițială 550 de avocați aflați în anul al doilea de studiu. Repartizarea cursanților s-a făcut în 4 serii de pregătire, activitatea desfășurându-se conform următorului calendar: 15 martie - 16 aprilie 2010 (Modulul I, Serii 1 și 2); 19 aprilie - 21 mai 2010 (Modulul I, Serii 3 și 4); 24 mai - 25 iunie 2010 (Modulul II, Serii 1 și 2); 28 iunie - 30 iulie 2010 (Modulul II, Serii 3 și 4); 2 august - 3 septembrie 2010 (vacanță); 6 septembrie - 1 octombrie 2010 (Modulul III, Serii 1 și 2); 4 octombrie - 29 octombrie 2010 (Modulul III, Serii 3 și 4); 1 noiembrie - 26 noiembrie (sesiunea examenului de absolvire).

⁵ Datele și informațiile cu privire la activitatea I.N.P.P.A. sunt reproduse din raportul comunicat de directorul executiv al INPPA, av. dr. Traian Corneliu Briciu.

2. Activitatea de pregătire profesională inițială în Centrele teritoriale ale I.N.P.P.A.

Centrul Teritorial Craiova al I.N.P.P.A. a continuat în anul 2009 aplicarea Programului pentru formarea profesională inițială a avocaților aflați în anul al doilea de stagiu din barourile Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Teleorman și Vâlcea. Activitatea a fost organizată pe 5 module de pregătire în intervalul iunie-decembrie 2009.

În perioada 8-12 februarie 2010 în cadrul centrului teritorial a fost organizat examenul de absolvire conform prevederilor Regulamentului de examen aprobat prin Decizia nr. 268/22.09.2007 a Consiliului U.N.B.R., astfel cum a fost modificat prin Decizia nr. 447/21.02.2007 a Consiliului U.N.B.R.

La examen s-au înscris 169 de cursanți, din care 168 au fost declarați admiși (un candidat s-a retras).

La data de 25 martie 2010 a debutat Programul pentru formarea profesională inițială a avocaților aflați în anul al doilea de stagiu.

Centrul Teritorial Iași al I.N.P.P.A. a finalizat perioada de pregătire profesională inițială 2009-2010 și a organizat examen de absolvire în perioada 6-7 martie 2010.

La examen s-au înscris 107 cursanți, din care 103 au fost declarați admiși, din care 82 cu calificativul „foarte bine” și 21 cu calificativul „bine”, 4 cursanți fiind declarați absenți.

La nivelul conducerii centrului teritorial s-au înregistrat schimbări însoțite de neconcordanțe în declarațiile făcute cu prilejul raportărilor către sediul central. Astfel, la data de 16 octombrie 2009 Decanul Baroului Iași – av. Carmen Bernic a transmis conducerii executive centrale a I.N.P.P.A. propunerile făcute de Consiliul Baroului Iași cu privire la Consiliul de Conducere și Consiliul Științific al centrului teritorial. Deși aceste propuneri au fost confirmate de Consiliul de Conducere al I.N.P.P.A. - decizie comunicată în scris la data de 17.12.2009 Decanului Baroului Iași -, la data de 18.12.2009 Directorul executiv al centrului teritorial – av. Doina Stupariu a confirmat și comunicat la sediul central al I.N.P.P.A. vechea componență a conducerii acestui centru.

Prin Hotărârea nr. 8/15.02.2010 a Consiliului Baroului Iași s-a luat act de demisia unuia dintre noii membri validați în Consiliul de Conducere al centrului teritorial – av. Alina Gentimir, în locul său revenind dna av. Dorina Razusi.

Centrul teritorial nu a mai organizat activități de pregătire profesională inițială în anul 2010 invocând numărul redus de avocați stagiați pe raza teritorială a Centrului Teritorial .

Centrul Teritorial Brașov al I.N.P.P.A. și-a desemnat, în februarie 2010, Consiliul Științific: av. dr. Ioan Adam (drept privat); av. dr. Iancu Mândru (drept public); av. dr. Ioan Dumitru Terța (organizarea și exercitarea profesiei de avocat), în conformitate cu art. 14 lit. d) din Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea centrelor teritoriale ale I.N.P.P.A.

La data de 22 martie 2010 a avut loc deschiderea festivă a cursurilor de pregătire profesională inițială adresate avocaților aflați în anul al doilea de stagiu. În premieră, printre lectorii acestui centru teritorial au fost cooptați doi actori ai Teatrului Sică Alexandrescu din Brașov „pentru cunoștințe de oratorie și retorică la ateliere ce țin de disciplina organizarea și exercitarea profesiei de avocat”. La aceste cursuri s-au înscris 33 de avocați stagiați: 27 din Baroul Brașov; 4 din Baroul Sibiu; unul din Baroul Covasna; unul din Baroul Bacău.

Centrul Teritorial Timișoara al I.N.P.P.A. a organizat activitatea de pregătire profesională inițială pe anul 2010 cu începere din data de 28 aprilie până la 29 septembrie.

Centrul Teritorial Galați al I.N.P.P.A. a inițiat în martie 2010 activitatea de pregătire profesională inițială.

Centrul Teritorial Cluj-Napoca al I.N.P.P.A. a inițiat în martie 2010 activitatea de pregătire profesională inițială.

În baza celor stabilite în cadrul ședinței Consiliului U.N.B.R. din data de 12 decembrie 2009, conducerea executivă a I.N.P.P.A. a transmis centrelor teritoriale la data de 17 decembrie 2009 adrese prin care s-a subliniat necesitatea unificării practicilor în cadrul Institutului cel puțin asupra următoarelor aspecte:

- durata și structura cursurilor pentru pregătirea inițială a avocaților stagiați;
- programa privind pregătirea inițială a avocaților stagiați;

- perioada examinării pentru promovarea Institutului;
- structura și componența comisiei de examinare;
- elaborarea unui regulament unic de examinare la finalizarea activității de pregătire inițială.

Astfel, din anul 2010, atât la București, cât și la nivelul centrelor teritoriale structura activității de pregătire inițială este unitară, iar programa cursurilor și atelierelor se află în curs de uniformizare.

3. Activitatea de pregătire profesională continuă în cadrul I.N.P.P.A.

I.N.P.P.A. a continuat colaborarea cu Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor prin organizarea de seminarii de pregătire a avocaților (București, 25 noiembrie 2009; Bran, 28-29 aprilie 2010). Ambele manifestări s-au bucurat de interes din partea avocaților și au avut un nivel calitativ ridicat în ce privește informațiile și cazurile practice prezentate.

Departamentul de pregătire profesională continuă al I.N.P.P.A. a organizat în perioada 3-18 decembrie 2009 seminarii specializate (dezbatere) adresate avocaților definitivii cu drept de exercitare a profesiei, în conformitate cu Hotărârea nr. 14/21.06.2008 a Congresului Avocaților.

Temele de dezbatere au fost selectate din materiile drept civil, drept procesual civil, drept penal, drept procesual penal, dreptul afacerilor, dreptul muncii, arbitraj comercial, organizarea și exercitarea profesiei de avocat. Cu toate că lectorii au răspuns cu generozitate invitațiilor I.N.P.P.A. de a participa la aceste cursuri, temele au răspuns unor probleme cu aplicabilitate directă în activitatea practică iar în cele mai multe cazuri lectorii au fost personalități incontestabile în domeniul de specialitate al temei abordate, se poate constata o prezentă redusă a avocaților definitivii la aceste dezbateri.

Pentru anul 2010 au fost organizate conferințele „Procedura de achiziție publică” (12 iunie) și „Exercitarea profesiei de avocat în România, stat membru al Uniunii Europene” (26 iunie).

În ultimul trimestru al anului sunt preconizate conferințe privind dezbaterea dispozițiilor noilor Coduri – Codul civil, Codul de procedură civilă, Codul penal și Codul de procedură penală.

I.N.P.P.A. va pune la dispoziție începând cu luna iunie 2010 primul curs on-line destinat pregătirii profesionale continue a avocaților. Pentru luna iunie este funcțional un curs pilot pe probleme de practică a Curții Europene pentru Drepturile Omului. Cursul este instalat pe o platformă modernă utilizată în mediul universitar și postuniversitar pentru cursurile on-line.

Cursul prezintă avantaje deoarece are caracter interactiv, permite accesarea unor informații utile activității avocațiale, prezintă caracteristica de a nu condiționa prezența avocatului în intervale orare și locuri prestabilite, face posibilă accesarea de către un număr mare de avocați fără problemele pe care le presupune deplasarea acestora, permite dezvoltarea activității de pregătire profesională a I.N.P.P.A. și în cadrul barourilor care nu sunt arondate unui centru teritorial I.N.P.P.A. Sistemul cursului on-line dispune de un sistem exact de evidențiere a activității efectiv depuse de avocatul înscris la cursul respectiv.

Activitatea de pregătire profesională continuă în cadrul Centrelor Teritoriale ale I.N.P.P.A. și în cadrul barourilor care nu sunt arondate unui centru teritorial I.N.P.P.A.

Toate centrele teritoriale ale I.N.P.P.A. au desfășurat programe de pregătire profesională continuă, acestea fiind prezentate pe site-urile oficiale al acestora ce pot fi accesate și de pe pagina *inppa.ro*.

Departamentul de pregătire profesională continuă al I.N.P.P.A. a continuat conlucrarea cu barourile prin organizarea de activități de pregătire profesională continuă, după cum urmează:

- Conferința internațională cu tema „Pedeapsa și dreptul penal, actualități și perspective” (Tg. Mureș, 22-24 octombrie 2009);
- Conferința cu tema „Controlul de constituționalitate în România” (Tg. Mureș, 13 noiembrie 2009);
- Conferința internațională cu tema „Răspunderea persoanelor juridice în contextul activității de codificare în drept” (Sovata, 26-28 noiembrie 2009);
- Simpozionul cu tema „Rolul avocatului în îndeplinirea actului de justiție” – ediția a IV-a (Galați, 4-5 decembrie 2009);
- Simpozionul cu tema „Implicațiile practice ale noilor coduri juridice” (Bacău, 5-6 decembrie 2009);

- Simpozionul cu tema „Bariere legislative și jurisprudențiale în calea înfăptuirii actului de justiție” (Dâmbovița, 19-20 decembrie 2009);

- Dezbaterile cu tema „Proiectul Codului de procedură civilă” (Tg. Mureș, 7 mai 2010).

I.N.P.P.A. a susținut activitatea de pregătire profesională continuă în cadrul Baroului Prahova, prin trimiterea de lectori și susținerea a două conferințe.

Centrul Teritorial Brașov al I.N.P.P.A. a informat că în perioada iunie – decembrie 2009 a organizat la Brașov, Făgăraș, Covasna și Harghita activități de pregătire profesională continuă cu teme selectate din materiile drept civil/drept procesual civil, drept penal/drept procesual penal, drept comercial, drept comunitar, dreptul muncii. Această activitate se desfășoară și în cursul anului 2010.

Centrul Teritorial Iași al I.N.P.P.A. a informat că, începând cu data de 24 aprilie 2010, organizează o serie de „mese rotunde” în cadrul programului de pregătire continuă a avocaților definitiv.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Consiliului U.N.B.R. nr. 448 din 21 februarie 2009 pentru aplicarea Hotărârii nr. 14 a Congresului avocaților (2008) privind pregătirea profesională a avocaților și pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale inițiale a avocaților, I.N.P.P.A. a acreditat seminariile juridice organizate de Avocatnet.ro în perioada 22 aprilie-29 mai 2010, după cum urmează: „Afacerile online și problemele lor juridice” (București, 22 aprilie 2010); „Convenția civilă versus contractul individual de muncă. Contracte speciale și clauze specifice” (29 aprilie 2010); „Contractul individual de muncă – ghid practice. Ediția I – 2010” (26 mai 2010); „Bazele pledoariei și tehnici de retorică” (29 mai 2010).

În conformitate cu prevederile Hotărârii Consiliului U.N.B.R. nr. 448 din 21 februarie 2009 pentru aplicarea Hotărârii nr. 14 a Congresului avocaților (2008) privind pregătirea profesională a avocaților și pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale inițiale a avocaților, I.N.P.P.A. a acreditat revista juridică online „Note. Studii. Juridice” editată de Juressa. Net, precum și revista „Pro lure” editată de Baroul Suceava.

S-a continuat editarea Buletinului I.N.P.P.A., în apariție trimestrială.

J. Coordonarea activității Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare - A.E.G.R.M. a U.N.B.R.

Prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 3593/C din 23.12.2009, Uniunea a fost reautorizată ca operator al Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare pentru o perioadă de trei ani, până la 19.12.2012.

U.N.B.R., în calitate de operator al A.E.G.R.M., desfășoară această activitate prin intermediul agenților, forme de exercitare a profesiei de avocat, împuternicite de uniune cu acordul Autorității de Supraveghere a A.E.G.R.M. – Ministerul Justiției.

În prezent, după reautorizarea din decembrie 2009, au calitatea de agenți ai U.N.B.R. – A.E.G.R.M. un număr de 55 de forme de exercitare a profesiei de avocat, toate funcționale, din cadrul majorității barourilor din țară.

Directorul general U.N.B.R. – A.E.G.R.M., av. Scăunașu Ion, și directorul tehnic, av. Breahnă Mircea-Cosmin, din Baroul București, nu au semnalat probleme deosebite în activitatea agenților.

Activitatea a fost reorganizată pe principiile contabilității de angajament, s-a asigurat spațiul necesar desfășurării activității centralizate la sediul U.N.B.R. și a fost optimizată comunicarea cu agenții împuterniciți.

În ultimul an, grație dezvoltării infrastructurii dedicate activității de înscriere în arhivă și unei excepționale adaptabilități a agenților săi împuterniciți, U.N.B.R. s-a situat în fruntea operatorilor A.E.G.R.M., după criteriul numărului de avize de garanție înscrise. Astfel, în anul 2009 și în prima parte a anului 2010, U.N.B.R. deținea o pondere de circa 60% din totalul înscrierilor în A.E.G.R.M. pentru care sunt percepute tarife de înscriere, cu mult înaintea principalilor concurenți, U.N.N.P.R. și C.C.I.R.

CAPITOLUL IV. - ASPECTE PRIVIND SITUAȚIA GENERALĂ A PROFESIEI DE AVOCAT ASTFEL CUM ACEASTA REZULTĂ DIN ACTIVITATEA CONSILIULUI UNBR. STABILIREA UNOR DIRECȚII SPECIFICE DE DEZVOLTARE A PROFESIEI.

Analiza activității desfășurate de Corpul profesional al avocaților în cursul anului 2010 trebuie făcută în raport de realitățile cu care profesia s-a confruntat.

Dezvoltarea profesiei de avocat în perioada analizată a fost și este puternic marcată de dificultățile generate de criza care a afectat profund mediul economico - social al țării, acțiunile de protest cu conținut revendicativ desfășurate de personalul angajat în sistemul judiciar și de magistrați pe aproape tot parcursul anului 2009, încurajarea instituțională și oficială a dezvoltării unor profesii cu pronunțat caracter de *profesii juridice*, care au restrâns și restrâng aria profesională a activității avocațiale.

Veniturile majorității avocaților au scăzut semnificativ.

Situația reflectată de actele ce reflectă activitatea Casei de Asigurări a Avocaților, supuse dezbaterii și aprobării Congresului avocaților este elocventă.

Dacă realitatea este cea declarată la C.A.A. de fiecare avocat, rezultă că media veniturilor lunare pe țară determinată prin raportare la numărul tuturor avocaților cu drept de exercitare a profesiei (diferită de media veniturilor declarate la C.A.A. și determinată în raport de numărul celor care fac astfel de declarații) este sub venitul mediu pe economia națională !

Este posibil ca preocuparea pentru dezvoltarea logistică a fiecărui avocat (autoturisme de mărci de imagine necesare desfășurării dar mai ales promovării profesiei, sedii profesionale, dotări de birouri, personal salariat diversificat, cheltuieli pentru publicitate, cheltuieli pentru recuperarea capacității de muncă datorită stresului pentru care nu se solicită *spor de stres inclus în onorariul de avocat* etc.) să estompeze veniturile nete din onorariile avocațiale ! De aici preocuparea pentru a se publica „cifra de afaceri”!

Declarațiile publice privind „cifra de afaceri” a avocaților implicați în activitatea extrajudiciară și încurajarea ostentativă de către instituțiile și autoritățile publice a soluțiilor alternative de rezolvare a litigiilor, în dauna activității avocaților, contrazic, dar și confirmă, pentru unii avocați, realitățile scriptice ale sistemului C.A.A.!

Sursele de informare de care dispun organele profesiei pentru a aprecia evoluția independenței economice reale a avocaților în raport de încasările realizate din activitatea profesională sunt extrem de reduse. Organele profesiei află din presă despre situația generală a veniturilor avocaților ! Evidențele sistemului C.A.A. nu sunt concludente.

Spațiul public a înregistrat declarațiile majorității celor care se declară „mari jucători pe piața serviciilor avocațiale” privind reducerea onorariilor. Nefiind limitați de un nivel minim al onorariilor impuse de barou, cabinetele mici nu se sfiesc să-și facă reclamă pe internet: „*La vremuri grele, venim cu onorarii de criză. Reducere de până la 20% de onorarii*”; „*15% reducere onorarii moștenire, succesiune*” (este poate o reacție la creșterea taxelor judiciare de timbru în materie de moșteniri, problemă în fața căreia au reacționat la timpul potrivit Baroul Giurgiu, Baroul Vâlcea, ori explicația „arbitrajelor ad-hoc” la care recurg tot mai des justițiabilii !); „*Dacă ne alegeți ca avocatul familiei, vă veți bucura de o reducere de 30 – 40% din onorariul de asistență și reprezentare în fața instanțelor din România sau din străinătate*” (neapărat din străinătate !).

Presă interesată în cultivarea publicității plătite a profesiei semnalează practica unui discount de 30 – 40% pentru instituții ale statului de către avocați „aleși” de actori decidenți! Concurența profesiei de „colector de debite” (recuperator de creanțe) este agreată de avocați. Sunt tot mai mulți avocați interesați în a-și procura „onorarii de succes” pentru faza executărilor silite, ori avocați interesați în activități de asistență gratuită „pentru recuperarea creanțelor” !

Extinderea activității prin „birouri teritoriale” (nu se agreează noțiunea de „sediul secundar”!) deschise, de regulă, în barourile mari, ori de avocați proveniți din alte profesii interesați în a urmări

cazurile strămutate, ori care parcurg etape procesuale la instanțe de grade diferite, întoarcerea la avocatura de litigii de către birourile de avocatură mari, care „și-au înființat” (de cele mai multe ori fără ca baroul să fie anunțat altfel decât prin declarații date în presă !) „case de insolvență” sau „firme de consultanță fiscală” au reprezentat și reprezintă mutații esențiale în raport de care „cifrele de afaceri” ale unor actori – membri ai corpului avocaților – depășesc cu mult bugetele analizate de prezentul Congres.

S-a dezvoltat practica unor „societăți de avocați afiliate”, integrate în practica multi-disciplinară de consultanță, realitate de fapt neprevăzută în legislația profesiei de avocat, dar care dezvoltă parteneriate în cadrul unor societăți comerciale de consultanță, fără avizarea unor astfel de practici de către consiliile barourilor.

Publicitatea profesională ostentativă și agresivă estompează adesea realitățile profesiei de avocat în ansamblu.

Este încă actuală constatarea făcută la Congresul anterior potrivit căreia, în domeniul publicității profesionale, *faptele se revoltă împotriva dreptului.*

Exemplul celor mai eficienți avocați care își declară în public veniturile realizate din exercitarea profesiei, ca „cifră de afaceri” și care conving publicul că avocatura nu este afectată de criză, ori „modelele” de site-uri profesionale întocmite de avocați ca și veritabilii comercianți, este urmat de tot mai mulți avocați tineri.

Decizia Consiliului U.N.B.R. nr. 523 din 1 iulie 2009 care evidențiază limitele legale și statutare ale publicității profesionale *este apreciată chiar de membrii ai organelor de conducere a profesiei drept „desuetă” !*

După intrarea în vigoare a acestei decizii, prezența avocaților în presa de specialitate economică s-a intensificat!

Tratarea de către presa de specialitate economică interesată în a publica contra-cost declarațiile firmelor de avocați ori topuri „de case de avocatură” a categoriei „cărătorilor de serviete” de către tinerii avocați, în aceleași pagini în care se prezintă activități de top ale unor case de avocatură demonstrează că adaptarea la criză a avocaților a fost diferită. Piața de avocatură a fost calificată drept „imună” la recesiune, s-a creat în mediul public categoria de „avocați de business”, s-a multiplicat tendința de a se atrage din barouri avocați care să lucreze pentru „avocații care se extind în proiecte de provincie !” cu tarife de 3 – 4 ori mai mici decât cele ale companiilor din capitală.

La 16 martie 2010 presa a înregistrat declarații potrivit cărora „cele mai mari zece firme de avocatură de pe piața locală au încasat în anul trecut (2009) venituri de 87,6 milioane Euro, în scădere cu doar 1% față de anul precedent ... cel mai greu an din ultimul deceniu” (*Anexa nr. 14*). O singură societate de avocați a realizat aproape 17 milioane de Euro în anul 2009 (*Anexa nr. 15*). Cele mai durabile proiecte în care au fost implicați avocații sunt cele în care avocații au încheiat contracte cu statul (*Anexa nr. 16*).

Declarațiile de presă ale unor avocați permit Congresului avocaților să afirme că în perioada analizată activitatea avocaților și veniturile realizate din profesia de avocat permit finanțarea deplină a sistemului de ajutor public judiciar și a sistemului de asistență juridică asigurarea nevoilor de investiții și cheltuieli curente ale Ministerului Justiției, finanțarea pregătirii profesionale a judecătorilor, procurorilor, personalului auxiliar din justiție, finanțarea Înaltei Curți de Casație și Justiție ! Afirmația se bazează pe dispozițiile art. 26 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, potrivit cărora „ o cotă de 75% din impozitele încasate din onorariile avocaților ... se constituie venituri la bugetul de stat și se cuprind distinct în bugetele de venituri și cheltuieli ale Ministerului Justiției, ale Consiliului Superior al Magistraturii, ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, astfel:

a) o cotă de 70% va fi cuprinsă în bugetul ... Ministerului Justiției, din care 50% va fi folosită pentru finanțarea sistemului de ajutor public judiciar și a sistemului de asistență juridică, iar 20% va avea ca destinație cheltuieli de investiții și cheltuieli curente;

b) o cotă de 10% va fi cuprinsă în bugetul de venituri și cheltuieli al Consiliului Superior al Magistraturii și va fi folosită pentru asigurarea pregătirii profesionale a judecătorilor, procurorilor, personalului auxiliar din justiție ... ;

c) o cotă de 10% va fi cuprins în bugetul de venituri și cheltuieli al Înaltei Curți de Casație și Justiție;

d) o cotă de 10% va fi cuprins în bugetul de venituri și cheltuieli al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție..”

Este cert că dacă informațiile publicate privind veniturile reale ale avocaților (menționați în presa economică de specialitate) sunt corecte, din impozitul pe veniturile avocaților (ca și cel perceput de la notari și executorii judecătorești) se asigură 50% din resursele necesare achitării onorariilor pentru prestațiile la asistența judiciară și în plus resurse pentru cheltuielile unor instituții publice și pentru pregătirea profesională în sistemul judiciar !

Pe când o preocupare a legiuitorului pentru ca dintr-o astfel de resursă să se asigure și pregătirea profesională a avocaților, ori finanțarea activității barourilor dedicată exclusiv asistenței judiciare și sistemului de ajutor public judiciar în forma asistenței prin avocat ?

Dacă informațiile publicate privind veniturile reale ale avocaților (menționați în presa economică de specialitate) sunt corecte, iar încasarea impozitelor s-ar face potrivit legii, este cert că în domeniile finanțate din impozitul pe veniturile avocaților, *nu ar trebui să existe criză !*

Este greu de afirmat dacă mecanismele legale funcționează, iar realitatea profesiei este cea desprinsă din materialele publicitare !

Oricum, astfel de semnale publice sfidează criza economică și uneori rănesc, justificat, un mare număr de avocați, în special tineri, ale căror rosturi profesionale și a căror perspectivă de dezvoltare profesională stă sub semnul crizei economice ce bântuie mediul economico-social în care își desfășoară activitatea.

Este cert că marketingul profesional trebuie regândit, iar avocatul trebuie să vină în întâmpinarea clientelei „cu viteza automobilului”, deoarece *publicitatea limitată de tradiție ori de inerție este repudiată de majoritatea tinerilor avocați.*

O dezbatere a *publicității profesionale se impune deoarece „sfidarea normelor” nu produce decât prejudicii celor care respectă legea, pentru că ignorarea colectivității profesionale este la îndemâna celor eficienți și dispuși să-și afișeze public realizările, pentru și cu „sfidarea crizei” veniturilor majorității avocaților.*

În *Anexa nr. 17* redăm extrase din legislațiile profesiei de avocat din unele state europene, care la rândul lor impun o serie de condiții și restricții specifice publicității profesionale.

O dezbatere în Congres pe astfel de teme este inevitabilă și necesară !

Există reușite, neajunsuri și dificultăți în realizarea obiectivelor de politică profesională a organelor profesiei de la nivel central.

Consiliul U.N.B.R. a continuat să își desfășoare activitatea pentru ca profesia să se exercite în limitele și cu respectarea strictă a legii, adaptată corespunzător evoluțiilor societății.

Demersurile hotărâte în Congresul avocaților 2008 s-au concretizat în prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159 din 26 noiembrie 2008 prin care s-a modificat și completat Legea.

Ordonanța a fost aprobată prin lege în Senatul României. Ar fi trebuit să urmeze procedura de dezbatere parlamentară în Camera Deputaților, în condiții normale.

Prin Hotărârea nr. 9, Congresul din anul 2009 a decis ca profesia să susțină proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență nr. 159/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, în forma adoptată de Senat în martie 2009.

Procedura de la Camera Deputaților s-a întins excesiv și nejustificat. Situația este în parte explicabilă deoarece o parte din membrii Comisiei juridice a Camerei Deputaților s-au implicat în activitatea Comisiei comune speciale pentru analizarea crizei intervenite în funcționarea justiției, instituită la nivelul Parlamentului (www.juridice.ro – 23 decembrie 2009), unde, fără a fi informată și consultată U.N.B.R. s-au luat inițiative ori s-a hotărât în probleme ce au constituit obiectul

Ordonanței (primirea în profesie fără examen a magistraților și revizuirea și modificarea Protocolului încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției privind plata onorariilor de avocat în cadrul asistenței judiciare, considerându-se că aceste probleme ar fi făcut obiectul protestului magistraților.

După declararea ca neconstituțională a OUG nr. 159/2008, s-a accelerat adoptarea raportului Comisiei Juridice a Camerei Deputaților cu privire la legea privind aprobarea OUG nr. 159/2008.

A fost planificată, de urgență, în Camera Deputaților, votarea legii de respingere a ordonanței datorită deciziei Curții Constituționale, cu tendința vădită de a fi satisfăcute presiunile exercitate de magistrații pensionari (în special cei care s-au pensionat anticipat) și de unii consilieri juridici *pentru a fi primiți în profesie fără examen, ori presiunile făcute de cei interesați pentru a se elimina dispozițiile normative privind reprimarea avocaturii clandestine ori sancționarea conflictului de interese în justiție, inclusiv la Înalta Curte de Casație și Justiție.*

În prezent, Ministerul Justiției a elaborat un proiect de modificare și completare a Legii nr. 51/1995, care a fost însușit de Guvern și care se află în dezbateră Senatului României, în procedură de urgență; la 8 iunie 2010 s-a planificat dezbateră proiectului în Comisia Juridică a Senatului (a se vedea *Anexa nr. 18* la prezentul Raport).

Profesia de avocat se desfășoară atât în raporturile instituționale create legal cu/în cadrul sistemului judiciar, cât și în mediul de afaceri, ori în raporturile directe ale cetățeanului cu instituțiile și autoritățile statului.

Consiliul U.N.B.R. este încredințat că realizarea unui sistem judiciar independent, imparțial, credibil și eficient reprezintă o condiție pentru afirmarea principiului separației puterilor în stat, consacrat constituțional.

În vederea atingerii unor astfel de idealuri, profesia de avocat a afirmat și afirmă că reforma justiției a fost și este încă o necesitate de necontestat.

Implementarea măsurilor incluse în Strategiile de Reformă a sistemului judiciar elaborate în timp au pus în discuție și încă nu au clarificat instituțional, rolul avocaților și al organelor profesiei de avocat în cadrul acestui proces, deoarece actorii ai sistemului refuză ostentativ recunoașterea instituțională a rolului avocatului în funcționarea corectă a sistemului judiciar.

În perioada analizată, majoritatea instituțiilor și autorităților publice au înțeles că profesia de avocat reprezintă un element indispensabil în realizarea statului de drept fără de care asigurarea respectării supremației legii este imposibilă.

„*Strategia de dezvoltare a justiției ca serviciu public*”, document inițiat de Ministerul Justiției, include avocatura în această strategie, recunoaște locul și rolul ce revin avocatului, în strânsă legătură cu sistemul judiciar, ca factor ce contribuie în mod decisiv la realizarea și sporirea calității actului de justiție. Se remarcă semnalul de alarmă pe care Ministerul Justiției a înțeles să îl tragă în legătură cu apărarea profesiei de practici individuale sau colective și concurență neloială. *Se subliniază că este esențial pentru bunul mers al justiției și protecția drepturilor cetățenilor ca organele abilitate ale statului să pună capăt fenomenului inacceptabil al practicii nelegale instituționalizate a profesiei de avocat.*

După cum vă este cunoscut, documentul nu este agreat de toți actorii din spațiul public ce se legitimează că reprezintă în totalitate sau în parte, sistemul judiciar.

Nu sunt semnale publice din care să rezulte că agreementul ar fi condiționat de eliminarea din Strategie a problematicii ce vizează avocatul !

Consiliul U.N.B.R. a apreciat și consideră că rolul avocaților în realizarea cerințelor reformării și reșezării sistemului judiciar se înfățișează sub dublu aspect.

Pe de o parte, barourile sunt înfățișate ca structuri, entități prin intermediul cărora se exercită legal profesia de avocat, aspect sub care acestea sunt solicitate a rezolva atributul independenței profesionale reale a avocatului, problema protecției drepturilor și intereselor legitime prin drept și acces la apărare calificată, garantată de Corpul profesional în societate, atât extrajudiciar cât și judiciar.

Dintr-o altă perspectivă, profesia de avocat este asimilată noțiunii de *avocatură*, context în care profesia de avocat este percepută ca o activitate specifică, desfășurată de avocați și în scopul

înfăptuirii actului de justiție, apărării intereselor generale ale societății, a ordinii de drept, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor.

În acest din urmă cadru, barourile și Uniunea Națională a Barourilor se înfățișează ca un tip special de organizație profesională, în care își desfășoară activitatea avocații, în vederea realizării unor scopuri precis determinate, prin lege.

Ambele moduri de abordare a poziționării reale a profesiei de avocat față de sistemul judiciar au generat o veritabilă platformă comună de acțiune a organelor profesiei de avocat de la toate nivelurile (consiliile barourilor, Consiliul U.N.B.R., Comisia Permanentă, Președintele U.N.B.R.) pentru ca activitatea de interes public a avocaților să fie tratată ca atare de autoritățile și instituțiile statului, iar complicitatea suspectă a acestora cu fenomenul *avocaturii ilegale* să fie exclusă printr-o poziție tranșantă a factorilor de decizie privind îngăduința pe care o manifestă actorii sociali față de o *stare de ilegalitate continuă privind folosirea fără drept a titlului profesional de avocat*.

Evoluțiile socio-politice de la Congresul avocaților din anul 2009 și până la prezentul Congres au demonstrat că numai cooperarea dintre sistemul judiciar și profesiile conexe acestuia prin integrarea reală, deplină și corectă a profesiei de avocat, în procesul de reformă, *inclusiv în plan instituțional și legislativ* este în măsură să contribuie la asigurarea deplinei compatibilități instituționale și legislative a profesiei de avocat cu sistemele judiciare europene.

În raportul privind starea justiției 2009, dat publicității în primăvara acestui an, Consiliul Superior al Magistraturii a tratat problema poziției avocaților față de sistemul judiciar în capitolul V.2. (pag. 321 - 324) intitulat „Raporturile dintre instanțe / parchet și barourile de avocați, colegiile consilierilor juridici, experții judiciarii, precum și cu justițiabilii”, (*Anexa nr. 19*); Raportul poate fi studiat la adresa http://www.csm1909.ro/csm/linkuri/26_05_2010__33084_ro.doc

Propunerile făcute în acest Raport, privind planificarea „permanenței avocaților” și „afișarea la ușa instanței a listei *avocaților*”, asigurarea substituirilor „în cazul lipsei titularilor de angajamente...”, „responsabilizarea apărătorilor”, comunicate direct în spațiul public, fără consultarea prealabilă a organelor profesiei de avocat cu privire la consecințele negative ale unor astfel de inițiative *atentează la independența profesiei*.

Dacă propunerile se bazează, eventual, pe realități de fapt create la unele barouri, necunoscute de organele profesiei de la nivel național, ca expresie a unor inițiative ce au aparținut începând din perioada anilor 2002 – 2004 unor persoane care au deținut demnități în profesia de avocat și care au inițiat public demersuri de subordonare a profesiei față de sistemul judiciar, situația este gravă.

Poziția Congresului avocaților față de astfel de propuneri este absolut necesară !

Sub un alt aspect, Corpul profesional a considerat și consideră că *reforma mentalităților profesionale și implicarea profesiei în evenimente socio-profesionale și în proiecte ce vizează perfecționarea instituțională și funcțională a societății prin drept* reprezintă o cerință indispensabilă a dezvoltării profesiei de avocat în cadrul socio-economic și politic în care avocații își desfășoară activitatea.

Garantarea unei reale *independențe profesionale a avocatului* fără bază economică și fără garanții instituționale bazate pe lege constituie o *simplă declarație de intenții, cu rol decorativ, fără conținut și corespondent în realitate*.

Standardul de avocat european este standardul de dezvoltare profesională pe care trebuie să îl cultive organele profesiei, *alese într-un mandat temporar, exercitat cu prioritate pentru a servi intereselor legitime ale tuturor avocaților și ale dezvoltării profesiei pe termen scurt și pe termen lung*.

Pentru realizarea acestui standard, activitățile de formare profesională inițială și de formare profesională continuă sunt decisive.

Formarea profesională inițială se realizează și în prezent atât prin îndrumarea avocaților stagiați în perioada de stagiu cât și prin înscrierea acestora la cursurile I.N.P.P.A.

Formarea continuă este obligatorie pentru toți avocații înscriși pe tabloul avocaților cu drept de exercitarea a profesiei. Educația juridică permanentă a avocaților are un aport semnificativ la

dezvoltarea culturii organizatorice a profesiei și la redescoperirea sentimentului de apartenență la Corpul profesional.

Obligația participării la formarea continuă este îndeplinită prin participarea la acțiuni cu caracter juridic sau profesional. Ele sunt organizate de către I.N.P.P.A. în colaborare cu barourile sau cu instituțiile universitare. Se adaugă acțiunile desfășurate în cadrul formelor de exercitare a profesiei, dacă acestea sunt agreate de consiliile barourilor.

Nu pot fi negate „excesele”. Acestea pot cu ușurință să transforme formarea profesională continuă în acțiuni pur formale ori festive, lipsite de substanță.

Există tendința de afirmare publică, cu orice preț, a unor „formatori” necorespunzători obiectivelor pedagogice ale educației permanente a avocaților. I.N.P.P.A. a elaborat un program de formare profesională continuă *online* care va debuta începând de la 01 septembrie 2010 cu domeniile „Convenția europeană a drepturilor omului. Aspecte teoretice și jurisprudențiale” și „Jurisprudența dreptului comunitar european”, iar ulterior cu programe privind „Jurisprudența legislației restituirii proprietăților preluate abuziv în perioada 06 martie 1945 – 22 decembrie 1989”.

Cadrul instituțional creat prin OUG nr. 159/2008 *nu a fost agreat de categorii socio-profesionale direct interesate în menținerea unor standarde inadecvate dezvoltării corespunzătoare a profesiei de avocat, ori în dezvoltarea și menținerea „rețelelor” ce cultivă economia netransparentă și conflictul de interese în sistemul judiciar.*

Există *uneori concursul afirmat public al unor reprezentanți ai profesiei interesați în menținerea „unei stări de fapt” corespunzătoare realizării unor interese personale în dauna intereselor profesiei.*

Activitatea organelor profesiei de avocat a fost puternic marcată de opoziții vădite ale celor interesați în menținerea standardelor incorecte ale accesului în profesie, ori în implicarea directă și nemijlocită în activitatea de finalizare și acreditare a formării profesionale inițiale.

Una dintre problemele acute ale Consiliului U.N.B.R. este deficitul de imagine creat prin încurajarea incorectă a deformării selecției profesionale realizată în prezent prin *examene*, ori prin primirea în profesie pe baza unor criterii subiective și discriminatorii, fără garanția examenului.

Există – contrar Hotărârii Congresului din 2009 – opinii potrivit cărora numeroase din reglementările OUG nr. 159/2008 privind primirea în profesia de avocat, desfășurarea examenelor ori pregătirea profesională continuă *nu ar fi necesare deoarece s-ar fi schimbat condițiile avute în vedere de Congresul din 2009.*

Asemenea opinii s-au manifestat inclusiv în investigarea personală și solicitarea comunicării online a propunerilor membrilor Comisiei Permanente privind situația creată după declararea ca neconstituțională a OUG nr. 159/2008 și au vizat, în special, *dreptul consiliilor barourilor de a primi efectiv în profesie, fără examen, categorii de juriști, provenite și formate în alte profesii, pe baza prezumției că exercitarea profesiei de avocat se poate face exclusiv prin „imitare”, „fără formare profesională specifică”!*

Sunt cereri ale unor decani de barouri, fără certitudinea însușirii lor efective de consiliile barourilor din care fac parte, ori de către adunările generale ale barourilor, în sensul modificării criteriilor de primire în profesie (*Anexa nr. 20*).

Inevitabil, Congresul avocaților trebuie să configureze un punct de vedere în această chestiune.

Este necesar să fie dat un răspuns la întrebări precum: „Mai este necesar examenul de primire în profesie?”, „În caz afirmativ, până la ce limită sunt acceptate excepțiile și care este rațiunea acestora?”, „Examenul de primire în profesie trebuie să se desfășoare unitar ori sunt permise 41 de examene (potrivit numărului barourilor) desfășurat după standarde și criterii ce țin exclusiv de apanajul avocaților aleși în organele profesiei?”, „Sunt necesare taxe de examen și care este destinația transparentă a sumelor încasate de barouri cu acest titlu?” etc.

Dacă ocolim astfel de probleme riscăm să desprindem membrii organelor profesiei de realitățile de zi cu zi ale profesiei și să transformăm accesul în profesie ori examenul de definitivat în singurele preocupări ale organelor profesiei. La acestea s-ar adăuga cele cu pronunțat caracter

administrativ și birocratic privind încasarea cotizațiilor și a contribuțiilor la sistemul C.A.A., ceea ce este incompatibil cu rosturile și sensul dezvoltării profesiei.

Analiza activității desfășurate de barouri a demonstrat acutizarea percepției „conflictului de interese” ca o „redută rezistentă”, care se opune realizării unei concurențe profesionale oneste și realizării unei justiții curate.

Prevederea instituirii interdicției dreptului de a pleda la instanța supremă prin extinderea interdicției bazate pe rudenie sau afinitate, reglementată la nivelul instanțelor inferioare, a declanșat o opoziție puternică a magistraților și numai izolat a avocaților ! (*Anexa nr. 21*).

Situația creată la Baroul Brașov la care s-a organizat de către Consiliul Baroului o veritabilă „publicitate” profesională pentru avocații aflați în situația de rudenie sau de afinitate cu judecătorii a determinat în Consiliul U.N.B.R. o stare tensionară, nejustificată rațional.

Propunerea de a se clarifica interpretativ limitele în care este permisă sancționarea avocaților care ignoră conflictul de interese a fost respinsă prin vot de Consiliul U.N.B.R. din 20 martie 2010. Paradoxal, Consiliul U.N.B.R. a respins și propunerea de a se extinde inițiativa Decanului / Consiliului Baroului Brașov (nu s-a clarificat dacă este vorba despre voința reală a Consiliului Baroului sau nu!) la toate barourile (*Anexa nr. 22*). S-a creat o situație explozivă, generatoare de stări conflictuale care întreține suspiciunea și „consacră” complicități care exclud încrederea în sistemul judiciar !

În condițiile în care în perioada analizată s-au identificat și s-au clarificat stadiul și perspectiva de dezvoltare a sistemului C.A.A., organele profesiei s-au preocupat de asigurarea certitudinii siguranței economice a avocatului la retragerea din profesie.

În perioada analizată, profesia a reușit să radiografieze evoluția sistemului C.A.A. și să mărească cuantumul pensiilor.

Există diferențe de opinii între generații privind evoluția sistemului, care merg de la propunerea de transformare a sistemului C.A.A. în „Casa de Pensii a Avocaților” și evitarea folosirii expertizei actuariale în sistemul C.A.A. (Baroul Bihor – propunere anexată prezentului Raport în *Anexa nr. 23*) privind documente și cereri adresate Congresului de decani ori de barouri sau filiale ale C.A.A.) până la eliminarea prestațiilor asigurate de sistemul național de sănătate (indemnizația în caz de boală, indemnizația pentru creșterea copiilor), ori refuzul manifest de a da declarații scrise sub propria semnătură și răspundere cu privire la baza la care se referă contribuțiile achitate sistemului C.A.A.

Există tendințe de dezintegrare a sistemului C.A.A. și de transformare a acestuia în „Case interjudețene de pensii”, ori atitudini de ignorare și încălcare vădită a Statutului C.A.A. sub pretexte ce satisfac interese ori orgolii personale sau locale.

Congresul avocaților trebuie să clarifice asemenea opinii, normale dar, care, neclarificate democratic, au efecte distructive și se opun consolidării sistemului de asigurări hotărât de Congresele anterioare.

OUG nr. 159/2008 a consacrat și a disciplinat costurile pe care societatea și le asumă pentru asigurarea ajutorului public judiciar prin asistență avocațială și apărarea obligatorie.

Remunerația stabilită prin protocolul încheiat de U.N.B.R. și Ministerul Justiției determină nivelul calitativ pe care prestațiile profesionale avocațiale îl reclamă.

Dacă onorariile pentru astfel de prestații sunt achitate la timp, securitatea economică și financiară a unui mare număr de avocați, în special tineri, se consolidează.

Situația nu a fost și nu este acceptată de organizațiile profesionale ale magistraților care au propus ca în „Pactul asupra justiției” (respins prin votul Parlamentului) ca fiind *revendicări ale magistraților și elemente ce țin de statutul acestora modificarea Protocolului privind onorariile acordate în cadrul asistenței judiciare în sensul ca onorariile prevăzute să fie doar „maximale”, iar onorariul convenit avocatului să fie, în concret, stabilit de judecător, în raport de aprecierea sa privind „apărarea” (!), ori abrogarea oricăror dispoziții normative care nu prevăd primirea în profesia de avocat a foștilor judecători și procurori, fără examen.*

S-a ajuns până la situația în care în declarațiile publice ale reprezentanților profesiei de magistrat în cadrul protestului din vara – toamna anului 2009, cuantumul onorariilor de avocat convenite prestațiilor din cadrul asistenței judiciare să devină subiect de „reproș” public ori să fie identificat drept cauză pentru care nu sunt puse în executare hotărârile judecătorești privind drepturile bănești ale categoriilor socio-profesionale aflate în protest ! Mai mult, U.N.B.R. a fost confruntată cu tendința vădită de a se refuza acordarea dreptului la încasare a onorariilor și de aplicare a Protocolului încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției sub argumentul că „numai un ordin al Ministrului Justiției” ar fi expresia legalității și opozabilității Protocolului (*Anexa nr. 24*).

Accesul la clientelă – drept fundamental pe care se bazează dezvoltarea profesională a avocatului, dar și *dreptul la existența sa profesională* – este puternic afectat atât de situația incalificabilă prin care se acceptă de autoritățile statului, inclusiv de juriști care, în spațiul public, *promovează accesul liber și fără restricții (inclusiv cele privind examenul) în profesia de avocat, practici nelegale privind profesia de avocat, ori încurajează sistemul apărării prin „procurist”*.

Criza creată în sistemul judiciar prin pensionarea anticipată a unui număr extrem de mare de judecători și procurori cu vârste între 51 și 60 de ani produce efecte directe privind profesia de avocat.

Pensionarea anticipată permisă de lege pentru o profesie extrem de dificilă, stresantă, cu un statut în care interdicțiile și abținerile impuse cu privire la exercitarea altor activități presupune un drept la odihnă, justificat, în raport de aprecierea proprie privind capacitatea de muncă.

Chiar dacă exercitarea profesiei de avocat de către pensionarul din alte profesii, nu face decât să onoreze Corpul profesional, se dezorganizează și se dezechilibrează politica profesională anterioară prin care Corpul de avocați a promovat întinerirea masivă a profesiei și dezvoltarea formării profesionale în interiorul profesiei.

Problema nu poate fi estompată de realitățile create prin intervenția Curții Constituționale care a declarat neconstituțională OUG nr. 159/2008 prin Decizia nr. 109/09.02.2010 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.175/18.03.2010.

Numeroși judecători și procurori au solicitat înscrierea în barouri după intrarea în vigoare a OUG nr. 159/2008, cel mai adesea sub pretextul că ar fi existat disfuncționalități de comunicare a actelor prin care au fost primiți în profesie, cu mult timp înainte de intrarea în vigoare a OUG nr. 159/2008, dar „au păstrat decizia” pentru a fi folosită „la nevoie” (!).

În majoritatea cazurilor consiliile barourilor au fost puse în situația de a „alege” între „potențialul conflict personal” cu mediul judiciar și „respectarea strictă a legii”.

Situația nu a fost și nu este ușoară. Numeroase primiri în profesia de avocat sunt decise prin hotărâri judecătorești. Există hotărâri judecătorești care au permis și permit „practicarea ilegală a profesiei de avocat”. Ele sunt invocate pentru a întreține în spațiul public, un conflict permanent pe tema *accesului în profesia de avocat*. Situația favorizează exclusiv menținerea și dezvoltarea unor relații neprincipiale ce favorizează conflictul de interese în mediul judiciar și care întreține corupția.

Imediat după publicarea în Monitorul Oficial a Deciziei de declarare a OUG nr. 159/2008 ca neconstituțională, numeroși juriști au cerut intrarea în profesie fără examen (*Anexa nr. 25*).

Situația s-a creat deși nu a trecut un interval de timp prea mare de la ultimul examen de primire în profesia de avocat ca avocat definitiv (februarie 2010). Numărul cererilor a crescut și va crește pe măsură ce dezbaterile din spațiul public privind salariile și pensiile din sistemul bugetar se intensifică. În prezent, pe rolul consiliilor barourilor sunt foarte multe cereri de primire în profesie cu scutire de examen, amânate pentru a se stabili în Congres o modalitate de rezolvare unitară a situației create, potrivită intereselor profesiei, dar cu respectarea strictă a legii!

Unii decani au ales *din nou* formula „politicii proprii” fiecărui barou !

Opiniile personale ale membrilor organelor de conducere a profesiei echivoce și diferite după cum sunt făcute în ședințele de lucru sau în spațiul public au intensificat încurajările publice pentru o acțiune necoerentă a barourilor.

Situația este dăunătoare și va accentua în continuare criza de dezvoltare numerică a profesiei!

Sub acest aspect, Congresul avocaților este singurul cadru potrivit pentru clarificarea opțiunii profesiei privind menținerea / nementinerea accesului în profesie pe bază de examen sau

generalizarea primirii în profesie în raport de relațiile personale ale candidatului (ori ale familiei din care provine, ale grupului de interese cărui îi aparține) cu cei care dețin temporar demnități în profesie.

În perioada analizată, majoritatea instituțiilor și autorităților publice au înțeles că profesia de avocat reprezintă un element indispensabil în realizarea statului de drept fără de care asigurarea respectării supremației legii este imposibilă.

„*Strategia de dezvoltare a justiției ca serviciu public*”, document inițiat de Ministerul Justiției, include avocatura în această strategie, recunoaște locul și rolul ce revin avocatului, în strânsă legătură cu sistemul judiciar, ca factor ce contribuie în mod decisiv la realizarea și sporirea calității actului de justiție. Se remarcă semnalul de alarmă pe care Ministerul Justiției a înțeles să îl tragă în legătură cu apărarea profesiei de practici individuale sau colective și concurență neloială. *Se subliniază că este esențial pentru bunul mers al justiției și protecția drepturilor cetățenilor ca organele abilitate ale statului să pună capăt fenomenului inacceptabil al practicii nelegale instituționalizate a profesiei de avocat.*

După cum vă este cunoscut, documentul nu este agreat de toți actorii din spațiul public ce se legitimează că reprezintă în totalitate sau în parte, sistemul judiciar.

Nu sunt semnale publice din care să rezulte că agreementul ar fi condiționat de eliminarea din Strategie a problematicii ce vizează avocatul !

Evoluția numerică a profesiei reprezintă un indicator real privind posibilitatea efectivă de inserție socio-profesională a avocaților.

Comunicările făcute de către barouri cu privire la numărul total al avocaților înscriși în tablourile barourilor la 01 mai 2010, incluzând avocații fără drept de exercitare a profesiei (suspendați, incompatibili, etc.) indică existența unui număr total de 25.789 avocați, în scădere cu 236 față de datele prezentate la Congresul precedent.

Pe barouri, situația avocaților aflați în evidență (inclusiv cei care justificat nu exercită profesia) este cea reflectată în *Anexa nr. 26*) la prezentul Raport.

În general, ca și în trecut, nu există o preocupare reală a barourilor pentru a verifica situația socio-profesională a avocaților suspendați din exercițiul profesiei sau a avocaților care, la un moment dat, s-au înscris pe tabloul avocaților incompatibili. Din chestionarul realizat în preajma prezentului Congres (*Anexa nr. 5*) rezultă că doar 14 barouri au afirmat că dețin informații despre avocații incompatibili, iar dintre acestea, majoritatea au afirmat că o analiză a situației acestora este făcută anual. Dintre barourile care au un număr mai mare de avocați suspendați la cerere, se remarcă Barourile Dâmbovița – 135 avocați, Timiș - 132 avocați, Dolj – 56 avocați, Neamț – 38 avocați și Vrancea – 43 de avocați suspendați la cerere; demn de menționat este faptul că, procentual, la Baroul Dâmbovița, 135 de avocați reprezintă 24,37% din numărul total al avocaților din barou (aproape un sfert !), la Timiș 18,8%, la Dolj 8,28%, la Neamț 15,77 % iar la Vrancea 27,04%. Baroul București are 690 avocați suspendați la cerere, respectiv 5,4 %.

Cât privește numărul avocaților care au solicitat înscrierea în tabloul avocaților incompatibili, se mențin în general cifrele de anul trecut, cu un total de 2.960 de cereri. De remarcat Barourile Mehedinți – 142 cereri (35,24% din numărul total al avocaților), Dolj – 137 cereri, Iași – 129 cereri, Olt – 177 cereri (36,12%), Sibiu – 120 cereri și Timiș – 98 cereri, în timp ce la polul opus sunt Barourile Ialomița și Vaslui fără avocați care să solicite trecerea ca incompatibili. La Baroul București s-au înregistrat un număr de 1449 cereri (11,35%).

Dispozițiile legale în vigoare nu permit exercitarea unui control administrativ la barouri de către alt organ al profesiei decât adunarea generală, numai în situația în care *avocatul interesat solicită să aibă acces direct și nemijlocit la procesele verbale ale consiliului baroului.*

În perioada analizată, au avut incidență asupra evoluției profesiei efectele „externalizării” unor departamente întregi privind asistența juridică a agenților economici instituționali sau din mediul de afaceri prin înlocuirea consilierilor juridici angajați / numiți în funcție cu *abonamente de servicii de asistență, consultanță și reprezentare contractate pe perioade mai mari de timp* (lunar, trimestrial, semestrial, anual) furnizate de avocați.

Externalizarea s-a făcut pentru scăderea costurilor cu forța de muncă și pentru ca obligațiile angajatorilor față de sistemul public de asigurări sociale ori de prestații de interes social să fie eliminate din costuri și înlocuite cu plata onorariilor de avocat facturate global, din care avocații să contribuie la sistemul propriu de asigurări sociale. Subsecvent, situația *desfășurării activității avocațiale la sediul clientului după reguli aplicabile tuturor angajaților acestuia din urmă sub aspectul programului de lucru și chiar al „subordonărilor”, așa-zisii „avocați in house”, după modele practicate în alte sisteme, dar acceptate în fapt de consiliile barourilor, s-a cvasigeneralizat din rațiuni pur economice.*

Există o revoltă a faptelor împotriva reglementărilor instituționale privind profesia de avocat, care provoacă necesitatea unor răspunsuri urgente pentru adaptarea standardelor profesionale la realități.

Există „modele” importate, practicate în fapt, fără corespondent cu tradițiile profesiei de avocat în România ori fără legătură cu tendințele europene și pe plan mondial ale dezvoltării profesiei, chiar situații în care juriștii externalizați au fost angajați la societățile de avocați cu titlu de „referenți”, uneori cu indicarea pe site-uri profesionale a „fostului lor loc de muncă” cu titlu de indicație a expertizei anterioare ori a eventualelor legături dezvoltate și care pot fi utilizate în profesie.

Legislația actuală a profesiei de avocat, edificată cu respectarea strictă a valorilor fundamentale ale acesteia se dovedește a fi depășită de o realitate a *practicii profesionale reale pe care consiliile barourilor nu o pot afla decât din mass-media, adeseori plină de informații privind practicarea unor profesii „grupate” de către forme de exercitare în comun a profesiei de avocat prin recrutarea în cadrul formelor de exercițiu al profesiei de specialiști – neavocați în domenii compatibile cu exercitarea profesiei de avocat (consultanți fiscali, mediatori, consilieri în proprietate industrială, practicieni în insolvență, referenți, etc., cu alte profesii de bază).*

Sunt incidente și trebuie reconsiderate principiile fundamentale care țin încă profesia de avocat departe de profesia de „comerciant”: independența și libertatea de a asigura apărarea și consilierea deplină și efectivă a clientului; respectarea secretului profesional și a confidențialității cazurilor încredințate, prevenirea conflictelor de interese, inclusiv între client și avocat, respectarea onoarei și probității profesionale, scrupulozitatea onorariilor, auto-reglementarea profesiei.

Există încă avocați cărora organele profesiei le sunt total indiferente.

Apartenența acestora la Corpul profesional este strict formală.

Organele profesiei reprezintă pentru aceștia doar „perceptori”, de „biruri” ! (în realitate contribuții la bugetul baroului sau al U.N.B.R., contribuții la bugetul C.A.A.).

Mai ales pensionarii din alte sectoare de activitate, care nu-și propun și nu pot să-și creeze o cultură de apartenență la un corp profesional pe care l-au dezavuat sau care le-a fost indiferent până la pensionare, nu sunt direct interesați de activitatea barourilor.

Existența unor organe ale profesiei este percepută doar la „momentul primirii în profesie” ori la momentul la care trebuie să îndeplinească obligații de plată ale unor taxe privind prestări de servicii pe care le critică (atunci când le descoperă) fără a verifica reglementarea lor, că sunt adesea vădit disproportionale cu serviciul solicitat (înscrierea în barou, înființarea unui sediu secundar, modificarea formelor de exercițiu a profesiei etc.).

Situația este reală și reflectă încă o stare de fapt în legătură cu care indiferența și blazarea vor cauționa în timp solidaritatea profesională pentru a slăbi forța Corpului de avocați.

Programul de pregătire profesională continuă hotărât de Consiliul U.N.B.R. este perceput ca fiind expresia unei „obligații suplimentare”, „o măsură venită de sus”, o povară pentru barouri.

Se mențin aprecierile făcute la Congresul anterior.

Există, sub pretextul pregătirii continue, deplasări ale avocaților în scopul pregătirii profesionale în zone de agrement, agreate ori încurajate de consiliile barourilor, pentru a realiza și interese oculte, personale privind valorificarea unor locații. Pregătirea profesională continuă este și pretext pentru încasarea de taxe, ori, pentru realizarea de activități electorale de către membrii organelor profesiei.

Sunt numeroși avocați care susțin societăți comerciale specializate în pregătirea profesională a adulților, publicații sau edituri specializate în promovarea prin publicitate a unor forme de exercitare a profesiei a crescut, dar și în organizarea de seminarii de pregătire profesională, eventual agreate de profesie pentru a se externaliza această activitate.

Pregătirea profesională organizată la nivelul formelor de exercitare a profesiei a perpetuat detașarea avocaților față de problematica baroului în ansamblu, ori a Corpului profesional.

*
* *

Fiecare dintre domeniile de acțiune a organelor profesiei evidențiate în prezentul raport reflectă o polarizare din ce în ce mai mare a veniturilor realizate de avocați și o extindere a formelor de practică colectivă a profesiei în defavoarea activității individuale, concomitent cu deplasarea solicitărilor *intuitu personae* pentru efectuarea serviciului profesional avocațial.

Există o „ruptură” între avocații independenți economic și avocații care își desfășoară activitatea, în special, în cadrul asistenței judiciare.

Există tendința desprinderii formelor de exercitare a profesiei de autoritatea consiliilor barourilor pe raza cărora avocații își desfășoară activitatea, concomitent cu extinderea activității în structuri organizatorice cu acoperire teritorială ce depășește aria de competență a unui singur barou. Consiliile barourilor nu cunosc în toate cazurile felul în care profesia se reflectă în spațiul public și reacționează cu întârziere (atunci când reacționează !), inclusiv față de încălcarea prevederilor legii și ale statutului. În ceea ce privește domeniul nerespectării interdicțiilor cu privire la dreptul de a pune concluzii, ori cu privire la desfășurarea activității la autorități din care avocatul a provenit prin avocați interpuși, ori domeniul publicității profesionale și al concurenței profesionale neonestе, standardele profesionale instituționalizate sunt pur și simplu ignorate. Arbitrajul profesional și instituția medierii între avocați sunt deliberat ignorate ori, atunci când sunt folosite, nu sunt eficiente.

Este cazul ca forumul suprem de conducere a profesiei să își exprime poziția față de formele agresive de publicitate a altor profesii care „smulg” pe zi ce trece din aria profesională a avocaților!

Fără ca barourile să se transforme în „sindicate”, este cazul ca organele profesiei de la acest nivel să reacționeze când sunt sfidate constante ale profesiei potrivit cărora avocatul se distinge prin moderație și discreție, inclusiv în spațiul public, când este vorba despre realizările sale profesionale !

În mod deosebit, este cazul ca forul suprem de conducere a profesiei să-și îndrepte atenția către măsuri ce vizează dezvoltarea generației tinere de avocați a cărei pauperizare poate produce efecte greu de controlat.

Congresul avocaților 2010 – ultimul dintr-un mandat al conducerii centrale a profesiei, la care nu au loc alegeri pentru Consiliul U.N.B.R. – are menirea de a stabili direcții de dezvoltare a profesiei și de a hotărî destinul profesiei în perioada de criză astfel încât lucrările sale să dobândească un plus de credibilitate și seriozitate !

